A TARTALOMBÓL

Húszoldalas TDK-melléklet

Egyetemünk a fasizmus ellen

ef-telenségek

SzEM-hétvége Szegeden

Mekkai anziksz

1808 — 1983

SZÉKESFEHÉRVÁR

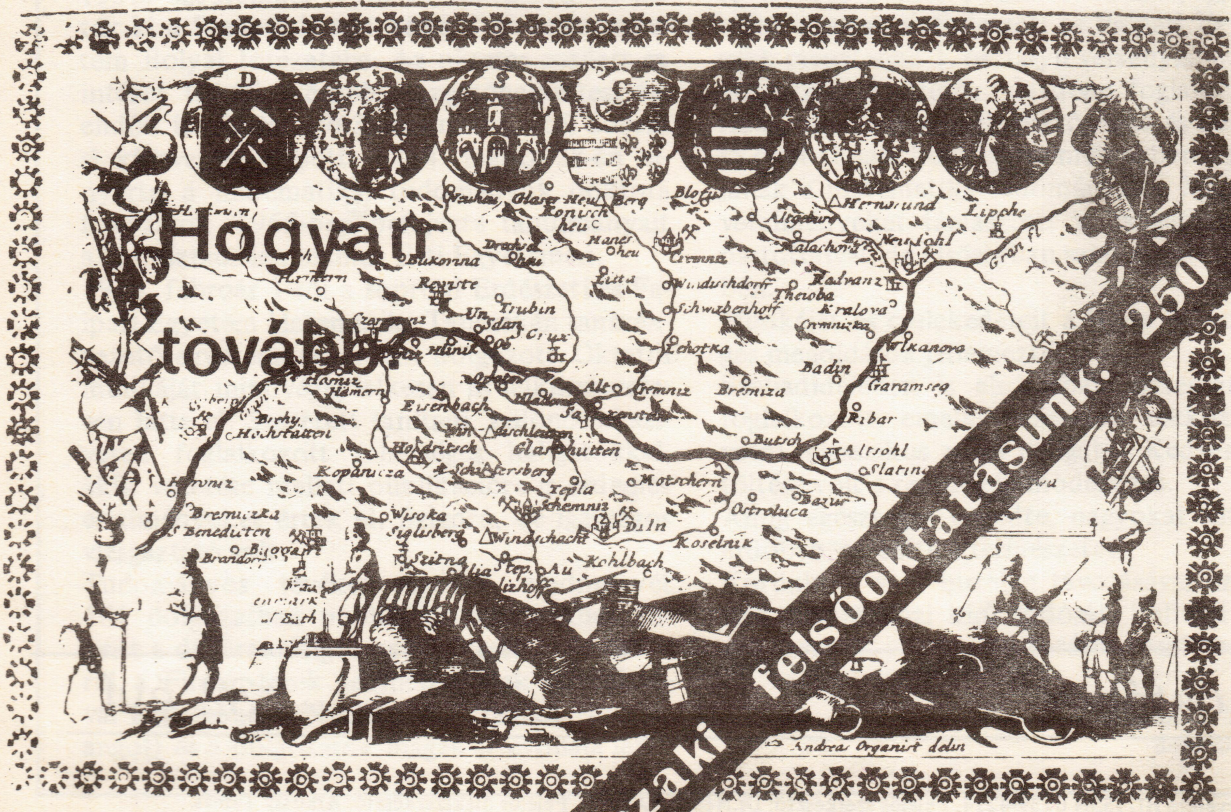
INTÉZMÉNYÜNK 175 ÉVES

SOPRONI EGYETEM

AZ ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYETEM LAPJA

1985. október

AZ ELSŐ OKTATÓ: MIKOVINYI I.



TARTALOM:

250 éves a műszaki felsőoktatás 4
Honoris causa doktorrá avatás 6
Gyémántokleveleseink 7
TDK-melléklet ..... I-XIX
Izelítő az ef-LAPOK terméséből XX
Az idei pénzek 11
Egy fejezet 250 év történetéből 13
Szegedi Művészeti és Pszichológiai Napok 1985 16
Volt egyszer egy MEFT 17
Anziksz Mekkából 19

1985. október 32. évf.

Soproni Egyetem HU ISSN 0139-4274. Felelős szerkesztő: Dr.Németh András. Felelős diákszerkesztő: Árkossy Tamás. Tördelőszerkesztő: Simor Árpád. Felelős kiadó: Dr.Gál János. Szerkesztőbizottság címe: 9400 Sopron, Bajcsy Zs.u.4. Tel.: 11-100/289. Készült az EFE Jegyzetsokszorosítójában 350 példányban. Vezető: Dr.Rácz József

In memoriam professzor Dr. Moór Arthur

Moór Arthur 1923. január 8-án született Budapesten. Édesapját 1929-ben Szegedre nevezték ki főiskolai tanárnak. Itt végezte el általános-, és középiskolai tanulmányait és itt, a József Attila Tudományegyetem szervezett matematika-fizika szakos középiskolai tanári oklevelet jeles eredménnyel.

1947-től Szarvason a Tanítóképző Intézetben tanított 3 éven át, majd Debrecenbe a Révai Gimnáziumban 2 évig.

1952-től aspiráns a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen Varga Ottó professzor tanítványaként. 1955-ben megszerezte a matematikai tudományok kandidátusa fokozatot. Még rövid ideig a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen tanított matematikát.

1955-ben megnősült, felesége középiskolai tanárnő. 1956-ban egy leánygyermekük született.

1956. szeptember 1-től adjunktusnak nevezték ki a Szegedi József Attila Tudományegyetem Bolyai Intézetébe. Az oktatás mellett az intézet titkári, később igazgatóhelyettesi teendőit is ellátta. 1963. augusztus 1-től docensi kinevezést kapott. 1964. május 28-án elnyerte a matematikai tudományok doktora fokozatot. 1965-ben befejezte tanulmányait a Marxizmus-leninizmus Esti Egyetemen.

1968. február 1-től a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Matematika Tanszékén tanszékvezető egyetemi tanárként dolgozott. Oktatói munkáját mindvégig lelkesen és lelkiismeretesen látta el. Szeretett tanítani, különösen szívesen foglalkozott tehetséges hallgatókkal, akik vezetése mellett publikációra is érdemes eredményeket értek el. Szigorú, de igazságos vizsgáztató volt.

Tudományos tevékenységének eredményét 101 dolgozatban publikálta, amelyekben főként a differenciálgeometriai terek, közelebbről a Finsler-terek geometriájának vizsgálatával foglalkozott. Nyelvtudása (német, francia, angol) és a dolgozatok magas színvonala lehetővé tette, hogy munkái nemzetközileg ismert folyóiratokban idegen nyelven jelenjenek meg. Munkásságának figyelemre méltó nemzetközi visszhangja volt.

Neves geométerek hivatkoznak eredményeire, külföldi aspiránsokat vezetett eredménnyel. Számos hazai és külföldi matematikai kongresszuson és konferencián tartott előadásokat. Rendszeresen végzett lektorálási munkákat nemzetközi szakfolyóiratoknak, a Zentralblatt für Mathematik szakreferense volt.

Tudományos munkásságának nagy nemzetközi elismerését jelentette, hogy 1951-ben a japán Tensor Társaság tagjává választotta. Szerkesztőbizottsági tagja volt a differenciálgeometria nemzetközileg legrangosabb folyóiratának, a TENSOR-nak. Két cikluson át a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Bizottságának tagja volt.

A szegedi József Attila Tudományegyetem, majd a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem sakk csapatának 1. osztályú versenyzője.

Mint tanszékvezető, odaadóan foglalkozott a fiatal oktatótársakkal, ösztönözte és támogatta őket abban, hogy egyre mélyebben behatoljanak a matematika tudományába. Magas követelményeket támasztott a hallgatóival, beosztottaival, de elsősorban saját magával szemben.

Munkáját és cselekedeteit a tiszta és tisztességes megoldások jellemezték.

Szabadidejében is elsősorban matematikával foglalkozott, emellett szeretett sakkozni, olvasni, klasszikus zenét hallgatni. Kedvenc időtöltése volt a repülőgép-modellezés.

Amíg egészséges engedte, nagyokat sétált az erdőben, szerette a természetet.

Körünkből való hirtelen távozásával az egyetem nemzetközi hírű tudósát, kollégái pedig egy szerény, jó humorú barátot vesztettek el.

Matematika Tanszék
dolgozói

250 éves a műszaki felsőoktatás

Magas kitüntetést kapott az Erdészeti és Faipari Egyetem

Az Erdészeti és Faipari Egyetem 1985. szeptember 11-i tanévnyitó ünnepségén megjelent dr.Maróthy László az MSZMP KB Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese, dr.Radics Katalin az MSZMP KB osztályvezetője, Nyitrai István a KISZ KB titkára, dr.Villányi Miklós a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium államtitkára, dr.Ábrahám Kálmán államtitkár az Országos Környezet és Természetvédelmi Hivatal elnöke.



Dr.Maróthy László, az MSZMP KB Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese átnyújtja az Egyetemnek adományozott „Munka Vörös Zászló Érdemrend" kitüntetést

Az ünnepségen nagy számban vettek részt az erdő és fafeldolgozó gazdaságok, vadgazdaságok, faipari vállalatok és bútorgyárak vezetői, munkatársai.

Dr.Gál János rektor megnyitó beszédében a következők szerint emlékezett meg a nevezetes évfordulóról:

„Mai ünnepségünknek különös jelentőséget ad az a tény, hogy 1735-ben – 250 évvel ezelőtt – Selmecbányán megalakult jogelőd intézményünk a „Berg-Schola".

Az egyetem rektora a rövid történelmi visszapillantás után a mai feladatokra irányította a figyelmet:

„A negyed évezredes múlt, haladó hagyományaink jó alapot biztosítanak, de egyben köteleznek is bennünket mai és jövőbeni tartalmas munkára. Az elkövetkezendő években a társadalmi, gazdasági igényekkel összhangban folyamatosan megújítani, korszerűsíteni kívánjuk oktatásunk tartalmát és szervezeti kereteit.

E tervből 3 főfeladatot szeretnék itt most kiemelni:

– továbbra is a széles műszaki, biológiai és ökonómiai alapokon nyugvó általános mérnökképzést tekintjük fő képzési formánknak. A szakmai specializálódást posztgraduális keretekben biztosítjuk;

– a kutatás és az élenjáró üzemi gyakorlat kiemelkedő eredményeinek folyamatos beépítését az oktatott tananyagba, valamennyi oktatónk elsőrendű kötelességének kell tekintenie;

–biztosítanunk kell az erdő- és fagazdálkodás valamint a faipar teljes vertikumára a szakember ellátást. Beleértve ebbe a kapcsolódó papíripart, vadgazdálkodást, környezetvédelmet, a tájrendezést és a földmérést is.

Alapvető igazság, hogy színvonalas egyetemi oktatómunka csak korszerű kutatómunka mellett lehetséges. A jövőben is kiemelt figyelmet kívánunk fordítani az erdészet, a faipar, a vadgazdálkodás és a földmérés alapkérdéseinek kutatására."

A megnyitó beszédet követően dr.Maróthy László elvtárs emelkedett szólásra:

„– A magyar műszaki felsőoktatás negyed évezredes múltja az egész magyar kultúrtörténetnek is jubileuma, része hazánk és népünk történelmének. Az egyetem legújabbkori történetének formálói pedig már egy olyan társadalom építését szolgálták, amely a világ prog-

ressziójának élvonalába tartozik. Ezt tudva tisztelgek az Erdészeti és Faipari Egyetem előtt, adom át pártunk Központi Bizottsága, a kormány üdvözletét és jókívánságát, és külön Kádár János főtitkár személyes üdvözletét és jókívánságát is – mondta a Politikai Bizottság tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese.

– Elért eredményeinkben ország-, sőt világszerte elismerten nagy része van a magyar mező- és erdőgazdaságnak; ennek feltételei pedig többek között itt, a soproni egyetemen formálódnak. Ez az intézmény sokat tett az ismeretek összegyűjtéséért, a képzés és a kutatás itt mindig alkalmazkodott a társadalom megszabta feladatokhoz. Ma azonban az erdészet iránti igények nagyobbak, mint valaha: előtérbe került az erdőgazdálkodás integrálása más tudományokkal s az emberi környezet alakításának, védelmének szempontjaival. A népgazdaság támasztotta igények kielégítésénél is arra kell törekednünk, hogy a jelen követelményei a jövő szempontjait ne homályosítsák el...”

A Politikai Bizottság tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese ezután átadta az egyetem rektorának a MUNKA VÖRÖS ZÁSZLÓ Érdemrendet, amelyet a mérnökképzésben, a tudományos kutatásban, az ismeretek gyakorlati hasznosításában végzett kiemelkedő munkáért, a 250 éves jubileum alkalmából a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa adományozott az Erdészeti és Faipari Egyetemnek.

Az Erdőmérnöki Kar Tanácsának ajánlása alapján az Erdészeti és Faipari Egyetem Tanácsa „honoris causa” doktori címet adományozott dr.Keresztesi Béla, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, az Erdészeti és Faipari Egyetem címzetes egyetemi tanára, az Erdészeti Tudományos Intézet főigazgatója részére.

Dr.Villányi Miklós államtitkár nyújtotta át az új címzetes egyetemi tanárok kinevezését dr.Balogh Gábor a Mohácsi Farostlemezgyár műszaki igazgatóhelyettesének, dr.Csontos Gyulának a MÉM Erdőrendezési Szolgálat főigazgatójának és dr.Horváth Lászlónak a Kiskunsági Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Bugaci Erdészet vezetőjének.

Az egyetem új gyémánt és aranydiplomás erdőmérnökei nevében Galánthai Fekete Gyula az Országos Erdészeti Egyesület volt főtitkára köszönte meg a kitüntetést. (2 fő gyémánt, 11 fő arany oklevelet kapott.)

Gyémántdiplomát kapott:

Choma Ödön
Herczeg Tibor

aranydiplomát kapott:

Bahéry Dénes
Balsay Miklós
Csörsz Emil
Galánthai Fekete Gyula
Héjj János
Karner Kálmán
Dr.Kollwentz Ödön
Kovács Gyula
Marosi Gyula
Mirk István
Kubicza László.

Az Erdőmérnöki és Faipari Mérnöki Karok előterjesztése alapján az Egyetem Tanácsa a következő mérnököket avatta műszaki doktorrá:

Barcsay László okl.erdőmérnök
Bolgár Józsefné okl.erdőmérnök
Czerny Károly okl.erdőmérnök
Darabos István okl.erdőmérnök
Kocsó Mihály okl.erdőmérnök
Kosztka Miklós okl.erdőmérnök
Kovács Lóránt okl.erdőmérnök
Ott János okl.erdőmérnök
Fábián Ottó okl.faipari mérnök
Gyurácz Sándor okl.faipari mérnök
Várhelyi József okl.erdőmérnök



Dr.Maróthy László, az MSZMP KB Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese ünnepi beszédét tartja

A felavatott 11 fő új műszaki doktor nevében dr.Várhelyi József erdőmérnök a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság igazgatója mondott köszönetet.

(folytatás a 7. oldalon)

Honoris causa doktorrá avatás

Sopron, Erdészeti és Faipari Egyetem,

1985. szeptember 11-én

A sors úgy hozta, hogy az erdőmérnök-korosztály – melybe tartozom – rakta le nálunk a szocialista erdőgazdaság alapjait. Mi nem voltunk a régi rendszer alkalmazottai, de amikor napirendre került az erdészet újjászervezése, már rendelkeztünk megfelelő szakmai gyakorlattal és vezetésbeli tudással. Ezért úgy érzem, hogy ez a címadományozás legalább szól annyira korosztályomnak is, mint amennyire nekem.

Természetrajz-földrajz tanárnak készültem, érettségi biztosunk meg is hivott az Eötvös Kollégiumba. Közbejött dolog miatt azonban Sopronba akartam jutni, és beiratkoztam a Műegyetem Erdőmérnöki Fakultására. Szintén véletlenül a szegény gyerekek számára fenntartott diákszállóban – a Hotel Interben – három eminens tanulóval kerültem egy szobába. Kamarásom volt a későbbi erdőművelés professzor Majer Antal.

Családunk Kiskunfélegyházán élt, igazi erdőségeket először csak Sopronban láttam. A hazai erdészeti oktatás és kutatás akkor fénykorát élte. A Kaán Károly-féle erdőgazdaság-politika nagy nemzetközi érdeklődést váltott ki, s így 1936-ban Budapesten rendezték meg a II. Erdészeti Világ Kongresszust és az Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetségének IX. Világértekezletét.

Európai hírű professzorok tanítottak, és neveltek belőlünk sokoldalúan képzett mérnököket. De emberek is voltak a szó igazi, nemes értelmében, akik ma is példaképként állanak előttünk. Belénk oltották az emberi helytállást, valamint a tudományos és gazdasági haladásért való küzdeniakarást.

Hat év termelési gyakorlat és három év szovjet aspirantura után 31 éves koromban a magyar erdészet szakmai vezetője lettem. Mint a Földművelésügyi Minisztárium főerdőmérnöke erdészeti kérdésekben a miniszter főtanácsadója, mint főigazgató-helyettes Tömpe István erdészeti főigazgató általános helyettese voltam. A miniszter titkára a 23 éves vörös diplomás Gál János volt. 1953-1954-ben a miniszter megbízásából hosszútávú terveket dolgoztunk ki az erdőgazdaság és faipar fejlesztésére, melyeket a Minisztertanács törvényerejű fejlesztési programokként elfogadott és kiadott. Ezek a programok tartalmazták az erdészszakma legjobb elgondolásait, legmerészebb céljait, ezért az erdőmérnökök és az erdészek nagy örömmel, őszinte lelkesedéssel fogadták őket. Összefogott az egész szakma, bizonyítani akart. Ami sikerült is, hiszen az elmúlt három évtizedben félmillió ha új erdőt telepítettünk, és félmillió ha mesterséges erdőfelújítást létesítettünk, melyek együtt az összes erdőterület 2/3-át teszik ki. Ez a teljesítmény nemzetközi vonatkozásban is élenjáró. 1985-ben a Mexikóvárosban rendezett IX. Erdészeti Világ Kongresszuson ezért mutatta be a FAO példaként hazánkat arra nézve, hogy hogyan győzheti le egy kis ország tervszerű erdészetfejlesztéssel viszonylag rövid időszak alatt az egész gazdaságát sújtó fahiányt.

Az elért eredményekben számottevő a nagymúltú hazai erdészeti oktatás és kutatás szerepe. Egyetemünk és kutató intézeteink – hála a minisztérium és az erdészeti vállalatok támogatásának – az elmúlt három évtizedben sokat fejlődtek. Számomra, ha a mai Erdészeti és Faipari Egyetemet összehasonlítom a 45 évvel ezelőtti Erdőmérnöki Fakultással, lenyügöző a fejlődés. Mégis tovább kell fejleszteni oktatásunkat és kutatásunkat, a mostani nehéz években kell felkészülni a szakmailag és tudományosan a remélhető közeli fellendülésre.

Éljen, gazdagodjon tovább, virágozzon szeretett alma materünk! Évfolyamaiból szárnyaljanak ki olyan új századok és századok, akik az általunk létesített egy millió ha erdősítést gondosan óvják, szakszerűen felnenevelik, és megvédik a betegségektől, károsítóktól, valamint további még jobb, új erdőket telepítenek majd.

Köszönöm a magas elismerést. Életpályám is bizonyítja, hogy a család mellett az iskola van a legnagyobb hatással az emberre. Ha erőm és egészségem engedi, továbbra is szolgálni igyekszem erdészetünk fejlesztését.

Keresztesi Béla

Gyémánt-okleveleseink '85

Choma Ödön (1898) aranyokleveles erdőmérnök.

Erdőmérnöki oklevelét 1925-ben szerezte meg. Végzés után nem tud elhelyezkedni, ezért kezdetben fizikai munkát végez, később mint napidijas építési ellenőr községfejlesztési terveken dolgozik.

1927-30 között a Szegedi Erdőigazgatóság területén a földfásító. 1931-46 között Bujákon, magánbirtokon segédmérnök és kinevezés nélküli erdőgondnok. Ugyanitt főerdőmérnökké kinevezik, miután a birtok a Közoktatásügyi Minisztérium tulajdonába megy át.

1946-ban Zalaegerszegre kerül, ahol műszaki osztályvezető. Ezután a többszöri átszervezés során különböző munkahelyeken, változatos beosztásokban dolgozik.

1954-ben a Nagykanizsai Erdőgazdasághoz kerül, ahol műszaki és erdőművelési osztályvezető.

1955-68 között Lentiben és Zalaegeszergen erdőrendezési felügyelő.

1968-ba nyugállományba vonul, de 1979 végéig még az Erdőrendezési Kirendeltségen dolgozott.

1975-ben aranyoklevelet kapott.

Herczeg Tibor (1901) aranyokleveles erdőmérnök.

Erdőmérnöki oklevelét 1925-ben szerezte meg. Végzése után hosszabb ideig alkalmi munkából élt, majd mérnöki magánirodában geodéziai munkát végez.

1928-30 között a Debreceni Erdőigazgatóságon napidijas alföldfásító. 1930-ban birtokrendező magánirodát nyit és községfelmérésekkel foglalkozik.

(folytatás az 5. oldalról)

Az egyetemen folytatott kiemelkedő tanulmányi eredménye és kifogástalan emberi magatartásuk alapján a következő volt hallgatók vehették át dr.Gál Jánostól a TANULMÁNYI EMLÉKÉRMET:

Dinka Vince okl.erdőmérnök
Simon Erzsébet okl.erdőmérnök
Szabados Ildikó okl.erdőmérnök
Szabó Lajos okl.faipari mérnök
Vida Katalin okl.faipari mérnök.

A tanévnyitó ünnepség 161 fő I. évfolyamos erdőmérnök, faipari mérnök, faipari üzemmérnök, földmérő és földrendező üzemmérnök eskütételével fejeződött be.

Dr.Molnár Sándor
egyetemi főtitkár

1939-ben Debrecen város gazdasági intézője, majd 4 évig a Görgényszentimrei Alerdész Iskola tanár.

1944-46 között Sopronban az ERTI kutatója, majd 2 évig Vácott a síkvidéki Erdőgazdasági Vállalat osztályvezetője, majd az FM főmérnöke 1958-ig.

1976-83-ig a választéktervezési táblázatok kidolgozását végezte.

Jó munkájáért több ízben írásbeli elismerést és pénzjutalmat kapott. A Földalatti Vasútépítő Vállalatnál végzett munkája elismeréseként a „Földalatti Emlékérmet" kapta.

1958-68 között a Váci Erdőrendezési Kirendeltség vezetője.

1968-ban nyugállományba vonul. Nyugdijasként a Váci Kossuth MGTSZ tagja, ahol 1983-ig geodéziai méréseket és kisebb műszaki fejlesztési feladatokat lát el.

1975-ben aranyoklevelet kapott.

Bahéry Dénes (1907) ny.erdőmérnök.

Erdőmérnöki oklevelét 1935-ben szerezte meg. Gyakorlati munkáját a Miskolci Erdőigazgatóság Erdőrendezőségénél felmérési munkák feldolgozásával és üzemtervek összeállításával kezdte. 1939-44 között az Ungvári Erdőigazgatóságnál hivatalvezető. Itt tűzifa és talpfa szállítását, a bükk fűrésztelepi feldolgozását, új csemetekertek létesítését irányította.

1945-46-ban Balmazújvároson erdőgondnok, majd a Püspökladányi Szikkísérleti Telep vezetője. Itt mezőgazdasági munkák megszervezésével és az erdősítési munkák előkészítésével foglalkozott.

1946-49 között a Váci Erdőigazgatóságnál a kereskedelmi osztály vezetője és erdőgondnokságok felügyeleti tisztje.

1947-ben Csehszlovákiába az áttelepítési kormánybiztos mellé erdőmérnök szakértőként rendelték ki.

1949-50-ben Budapesten az Erdőközpontnál főelőadó.

1950-58 között a Földalatti Vasútépítő Vállalat Deák téri munkahelyén építésvezető mérnök.

1958-72 között a Budapesti Állami Erdőrendezőségnél önálló irányító mérnök, ahol üzemtervek külső felvételezését, majd összeállítását végzi.

1972-ben nyugdijba vonul, de tovább dolgozott az Erdőrendezőségnél.

Balsay Miklós (1911) ny.erdőmérnök.

Erdőmérnöki oklevelét 1935-ben szerezte meg. Gyakorlati munkáját havibéres állástalan diplomásként Budapesten kezdte. 1936-ban alföldfásító Debrecenben.

1937-38-ban Budapesten közalapítványi erdőmérnök gyakornok, majd 1938-40 között segéderdőmérnök és 1940-42 között erdőmérnök. Itt új erdők telepítési előadójaként dolgozott.

1943-45 között erdőgondnok Sárszentágotán főmérnökként.

1945-50 között Somlóvásárhelyen főmérnök erdőgondnokként.

1950-54 között a Devecseri Állami Erdőgazdaságnál főmérnök.

1954-71 között Székesfehérváron az Erdőgazdaság termelési osztályvezetője, termelési felügyelője és erdőművelési osztályvezetője.

1972. januártól 1983 végéig szaktanácsadó a Mezőföldi EVAG-nál.

1984. januártól ugyanitt trófea bíráló.

Szakirodalmi munkássága során az „Erdőművelés I. 1972" kötet szerkesztő munkatársa és „Magyarország erdőgazdasági tájainak erdőfelújítási, erdőtelepítési irányelvei és eljárásai 1963." c. kötet szerkesztő főmunkatársa.

1933-34-ben a SMAFC elnöke volt.

Több kitüntetésben részesült: igy négy ízben a „Kiváló Dolgozó", egy-egy ízben a „Szakma Kiváló Műszaki Dolgozója" és az „Erdészet Kiváló Dolgozója" kitüntetést kapta meg. A „Fásítási Emlékérem" tulajdonosa, három ízben írásbeli miniszteri dicséretet kapott.

Csörsz Emil (1911) ny.erdőmérnök.

Erdőmérnöki oklevelét 1935-ben szerezte meg. Gyakorlati munkáját a Veszprémi Püspökség Kisbérapáti erdőgondnokságán kezdte. Rövid idő után a gróf Károlyi István-féle uradalom Pálházi Ipartelepén erdőmérnök gyakornokként különféle műszaki munkákat irányított.

1937-43 között a Veszprémi Püspökség Farkasgyepűi Erdőgondnokságán erdőművelési és műszaki munkákat végzett, majd a Karádi Erdőgondnokság vezetője lett.

1943-45 között a Kalocsai Érsekségnél erdőrendező.

1946-50 között a Hajós-Szentgyörgypusztai Erdőhivatalt, majd a Rémi és Gyulai Erdőgondnokságot vezeti.

1956-61 között a Mátészalkai, a Debrecen II. és a Mezőföldi Állami Erdőgazdaság igazgatóhelyettese.

1961-68 között a Budapesti Erdőrendezőségen üzemterv készítéssel foglalkozik.

1968-78 között nyugdijazásáig erdőfelügyelő a Budapesti Erdőfelügyelőségen. Nyugdíjasként ugyanitt tovább dolgozik.

Jó munkájáért megkapta az „Erdészet Kiváló Dolgozója" és a „Kiváló Dolgozó" kitüntetéseket. Kiemelkedő társadalmi munkájáért a Hazafias Népfront kitüntetéseit is megkapta.

Galánthai Fekete Gyula (1911). ny. erdőmérnök.

Erdőmérnöki oklevelét 1935-ben szerezte meg. Gyakorlati munkáját a Kecskeméti Erdőfelügyelőségen a Kaán Károly kezdeményezte Alföldfásítási Törvény végrehajtásával kapcsolatos teendők ellátásával kezdi.

1939-ben a Lévai Erdőfelügyelőségen, 1940-ben a Komáromi Erdőigazgatóságon erdészeti igazgatási feladatokat lát el és kinevezik segéderdőmérnökké.

1941-45 között a Földművelésügyi Minisztériumban erdőmérnöki beosztásban erdőingatlanforgalmi ügyekkel foglalkozik.

1945-ben a Kecskeméti Erdőfelügyelőségen felügyelő és az államosítással kapcsolatos feladatokat lát el.

1949-ben az Erdőközpont Erdőrendezési Főosztályán dolgozik, majd 1950-ben az FM Birtokpolitikai Főosztályán a mezőgazdasági nagyüzemek földrendezési és erdészeti szervezési feladatait látja el. Itt végzett munkája elismeréseként 1952-ben kinevezik az FM Fásítási Osztálya vezetőjének. Megszervezi az erdőtelepítő állomásokat, majd az erdőn kívüli fásításokat irányítja az OEF-en belül. Itt részt vesz az 1961. évi erdőtörvény kidolgozásában.

1961-ben az Erdészeti Igazgatási Osztály vezetőjévé nevezik ki. Itt az erdőbirtokossági társulások felszámolása és a termelőszövetkezeti erdő 350 ezer ha-ra való felfejlesztés volt munkája eredménye. Nevéhez fűződik a termelőszövetkezetekben az erdészeti szakmai irányítás megszervezése, amely egyben a nem államerdészeti területeken a fásítási munkák tervezését és helyenként a kivitelezését is elvégezte.

1967-ben az Erdészeti Igazgatási Főosztály vezetőjének helyettesévé nevezik ki. Itt fásítási, erdőtelepítési és igazgatási munkákat szervez és irányít.

1971 végén nyugállományba vonul.

Kiemelkedő munkát végzett az Országos Erdészeti Egyesületben. 1954-63-ig főtitkár-

helyettes, 1963-71-ig főtitkár, jelenleg főtitkárhelyettes. Aktív munkát folytat a Közjóléti Szakosztályban.

Szakirodalmi munkássága közül kiemelkedik a „Fásítások a termelőszövetkezetben" c. munkája. Az Erdőben is több publikációja jelent meg.

Számos kitüntetés tulajdonosa. Ezek a következők:

Szocialista munkáért érdemérem
Munkaérdemrend Ezüst Fokozata (kétszer)
Erdészet Kiváló Dolgozója (kétszer)
Faipar Kiváló Dolgozója
MTESZ díj
Bedő Albert emlékérem
Vízgazdálkodás Kiváló Dolgozója
KISZ Aranykoszorús jelvény

Héjj János (1911) ny.erdőmérnök.

Erdőmérnöki oklevelét 1935-ben szerezte meg. Pályáját a bakonynánai Nádasdy Erdőgazdaságban kezdi. Rövidesen Debrecenbe kerül, ahol az alföldfásításban veszi ki a részét. 1939-ben az Ungvári Erdőgazdaság Perecsenyi vasútüzemének vezetésével bízzák meg. Itt irányítása alá tartozott a 43 km nyomvonalú vasuton kívül egy, napi 40 vagon forgalmú faraktár is. Munkája kifogástalan elvégzésére törekszik, ezért megszerzi az iparvasuti gőzmozdony forgalmi szolgálattevői és motorvezetői képesítést. Szakmai ellenőrzése mellett jelentős nyomvonal bővítést hajtanak végre.

1943-tól a Bercsényifalvai Erdőgondnokságot vezeti.

1944 végén a Veszprémi Erdőfelügyelőségnél kap beosztást. 1945-ben megszervezi a móri erdőgondnokságot, helyrehozatja a romos erdészházakat, beindítja az erdőgazdálkodási tevékenységet.

1950-ben a Csákvári Erdőgazdasághoz kerül fahasználati, majd terv előadónak.

1955 májusában a Budapesti Erdőrendezőséghez helyezik át önálló irányító mérnöknek. Az itt eltöltött 17 év alatt az ország számos pontján tevékenykedett. Résztvett a termelőszövetkezeti erdők kialakításában Mosonmagyaróvár környékén és a Beregi síkon. Uzemterveket készített a Berettyó és a Balaton partján, Vác környékén és Baja mellett. Munkája mellett mindig jutott ideje a fiatalokkal való foglalkozásra. Nyaranta erdőmérnökhallgatók gyakorlatai során tanította az erdőrendezés mesterfogásait. Szakmaszeretetének tudható be az is, hogy mindhárom gyermeke Alma Materünk diplomájával rendelkezik.

Kiemelkedő munkájáért megkapta a „Kiváló Dolgozó" és „Erdészeti Kiváló Dolgozója" kitüntetéseket. Jelenleg is tevékenykedik, mint a MERT minőségi ellenőre.

1972-ben vonult nyugállományba.

Karner Kálmán (1905) ny.erdőmérnök.

Erdőmérnöki oklevelét 1935-ben szerezte meg. Gyakorlati munkásságát Budapesten az FM Tűzifa Szállítási Kirendeltségén kezdte meg.

1936-39 között a Budapesti Erdőfelügyelőségnél szerződéses alkalmazott és alföldfásítási munkát végez.

1939-ben erdőmérnök gyakornok Miskolcon, majd röviddel ezután a Rahói Erdőigazgatóságnál az építésvezetőségen dolgozott. Itt erdei utakat, vasutakat, közúti hidakat tervezett és épített. Vízépítési munkát is végzett.

1943-ban az építésvezetőség vezető mérnöke lett, majd átkerült Máramarosszigetre.

1944-ben Sopronba került az Erdőfelügyelőséghez, majd a Zalaegerszegi, később a Szombathelyi Erdőigazgatóságon dolgozik.

1950 végéig Szombathelyen mint műszaki osztályvezető teljesített szolgálatot. Itt főleg magasépítési munkákkal foglalkozott.

1953-tól Budapesten dolgozott az Erdőgazdasági Építő Vállalatnál födiszpécserként. Ezután az OEF Faipari Főosztályán a Szombathelyi Forgácslapgyár beruházási és a fűrészüzem rekonstrukciós munkálatait irányította. Ezek elkészülte után a Barcsi Fűrészüzem újjáépítési munkáit vezette. Közben az ország különböző helyein erdei vasutak reambulálását végezte. A Barcsi Fűrészüzem munkálatainak sikeres befejezése után Szombathelyen a második Forgácslapüzem nagyberuházását irányítja. 1967-ben nyugállományba vonult. Nyugdíjazása után Szombathelyen, majd Kaposváron fűrészüzemek beruházási, tervtanulmány készítési munkáját végzi. Ezenkívül további faipari üzemek tanulmányterveit, tervbírálatait készítette el. Német nyelvű szakirodalmi cikkek fordításával is foglalkozott 2 éven keresztül.

Többször részesült jutalmazásban, kétszer megkapta a „Faipar Kiváló Dolgozója" kitüntetést, egyszer a „Munka Érdemrend Ezüst Fokozat" kormánykitüntetést. Az Országos Erdészeti Egyesület tagja.

Dr.Kollwentz Ödön (1912) ny.erdőmérnök és jogász.

Erdőmérnöki oklevelét 1935-ben szerezte meg. Gyakorlati munkáját erdőrendezőként kezdte a Főhercegi uradalomban, majd Debrecenbe került az Erdőigazgatósághoz, ahol alföldfásítóként dolgozott, 1939-ig. Ezután rövid ideig kataszteri térképezési munkát végzett, majd Bustyaházán a Magyar Királyi Erdőrendezőségen dolgozik 1940-42 között. 1942-ben csontosi erdőgondnok. Itt nagyteljesítményű víziusztató berendezést épít. 1944-ben a Perecsényi Vasútüzemet vezeti.

1938-43 között jogi tanulmányokat folytat és államtudományi doktorátust szerzett.

1946 nyarán Pécsen az erdők államosítása munkáját végzi az Erdőigazgatóságon, majd 1946 novemberétől a MÁLLERD Árpádtetői Erdőgondnokságának vezetője. Itt kidolgozza a méretcsoportos iparifa becslés alapelveit, amely alapján később az ERTI a kutatómunkát végezte.

1949-től Esztergomban, Ásotthalmon és Debrecenben a Szakiskola, ill. a technikum tanára, igazgatója.

1955-ben a Mecseki Állami Erdőgazdaság gépesítési előadója, majd termelési felügyelője.

1949-73 között az Erdőművelési osztály vezetője. Ebben a minőségében igen sokrétű munkát végez a gépesítéstől az erdővédelemig.

1972-ben egyetemi műszaki doktori címet, majd 1982-ben kandidátusi fokozatot szerez.

1973-ban nyugállományba vonul. Ezután mint az ERTI munkatársa különféle kutatási témákban dolgozik.

Kiterjedt szakirodalmi munkásságot folytat. Két könyvet ír, négynek társszerzője, 52 szakcikk szerzője. Gyakran tartott és tart szakmai előadásokat.

Tagja az MTA Pécsi Akadémiai Bizottságának, a MÉM Erdőművelési Szakbizottságának és a MTESZ Szeniorok Tanácsának.

Eredményes munkáját a „Kiváló Dolgozó" és az „Erdészet Kiváló Dolgozója", valamint miniszteri dicséret elismerések jelzik.

Kovács Gyula (1906) ny.erdőmérnök.

Erdőmérnöki oklevelét 1934-ben szerezte meg. Gyakorlati munkáját 1934-ben gróf Károlyi László uradalma Pálházai Ipartelepeken kezdi, ahol a fűrésztelepen, a villanytelepen és a vasútüzemnél dolgozik. 1937-40 között MÁV mérnök, vasútvonalak felügyeletét látja el és a faanyag átvevő. 1940-45 között a Győri Magyar Vagon és Gépgyárban a Repülőmotor Üzem vezetője és a repülőtéri fenntartási szolgálat megszervezője. 1943-ben főmérnöknek nevezik ki.

Soproni egyetemi évei alatt lehallgatta a bányamérnökhallgatóknak és kohászoknak oktatott műszaki tárgyakat, hogy később megszerezze gépészmérnöki oklevelet. Erre a háborús események miatt azonban nem került sor.

A háború során mint tartalékos katonatiszt nyugatra került és Belgiumban telepedett le.

1947-ben iparengedélyt kap Belgiumban villamostechnikai hajófelszerelési berendezések tervezésére, gyártására és beépítésére. Később vállalata munkáját az általános hajófenntartási szolgálattal bővíti.

1983-ban nyugállományba vonul, de részben továbbra is résztvesz a vállalat irányításában.

Marosi Gyula (1912) ny.erdőmérnök.

Erdőmérnöki oklevelét 1935-ben szerezte meg meg. Gyakorlati munkáját a nagyváradi r.k. Püspökség és Káptalan erdőbirtokán kezdte, ahol 1948-ig, az államosítás időpontjáig dolgozott.

1948-tól állami erdőbirtokokon erdőgondnok Sepsiszentgyörgyön, Tenkén és Székelyhidon. Az erdőgazdálkodás valamennyi szakágazatával foglalkozott, így volt erdőművelő, használó, erdőbecsléssel foglalkozó, szállító és az erdővédelemben is tevékenykedett. A vadgazdálkodás szintén munkaterülete volt.

Hivatali és magángyakorlatában földméréssel is foglalkozott. 1951-től a nagyváradi Erdőigazgatóság központjában dolgozott, ahol különféle szakágazatokban felügyelői tisztséget töltött be. Több éven keresztül az erdészeti középfokú szakemberek továbbképzésében vett részt előadóként.

1973-ban nyugállományba vonult.

Végzett munkáját vállalati szinten több alkalommal elismerésben részesítették.

Mirk István (1911) ny.erdőmérnök.

Erdőmérnöki oklevelét 1935-ben szerezte meg. Gyakorlati munkáját magánmérnöki tagosító irodákban kezdi. 1939-40 között a komáromi, majd a szegedi Állami Földmérési Felügyelőségen dolgozott.

1940-44 között a Kalocsai Érsekségnél Baján segédmérnök, majd erdőgondnok Szekszárdon.

1944-47 között katonai szolgálatot teljesít és hadifogoly.

1947-48-ban a szekszárdi erdőgondnokságon dolgozott, majd a Bátaszéki Állami Erdőgondnokság vezetője.

1948-56 között az átszervezések során különböző beosztásokba kerül Bátaszéken és Szekszárdon. Igy volt igazgatóhelyettes, műszaki csoportvezető, majd építésvezető.

1956-tól Baján a Dunaártéri Állami Erdőgazdaságnál felügyelő, építésvezető, fahasználati előadó, erdőművelési előadó. Itt 1968-ig dolgozott.

1968-72 között a Pécsi Állami Erdőrendezőség Bajai Erdőfelügyelőségén erdőfelügyelő.

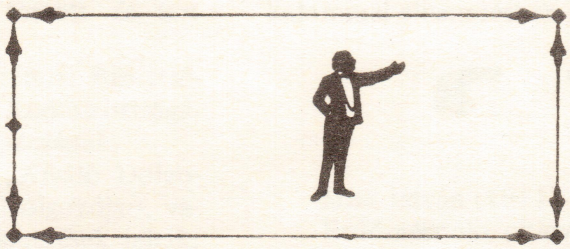
1972-ben nyugállományba vonult.

Ezután mintegy 6 éven keresztül a Gemenci EVAG-nál mint nyugdijas dolgozott műszaki, erdőművelési és felügyelői munkakörben.

Munkáját oklevéllel és többszöri pénzjutalommal ismerték el.

TDK

a SOPRONI EGYETEM melléklete



Elöljáróban

Egyetemünk KISZ Bizottsága és Tudományos Diákköri Tanácsa az előző tanévben összegyűjtötte és megjelentette az egyetem tanszékeinek TDK-témaajánlatát, hogy megkönnyítse az érdeklődők számára a témaválasztást tudományos diákköri tevékenységükhöz. A gyűjtemény megjelent 350 példányának 90 %-a el is kelt, és mintha el is tűnt volna, a hallgatók nagy része előtt ismeretlennek látszik. Összeállítottuk, tehát az új év megújított témagyűjteményét, azzal a céllal, hogy azoknak is jusson akik még nem ismerik, akik pedig a tavalyit átlapozták, új ötleteket kaphassanak az idei tanévre.

De mi is az a TDK? A viszonylag csekély érdeklődés okai között nincs-e ott az idevonatkozó ismeretek hiánya? Nem állunk-e úgy ezzel is mint az operával, hogy nem szeretjük, mert nem is ismerjük? Izleítőül szolgáljon itt néhány információ:

A tudományos diákköri tevékenység célja, hogy az érdeklődő hallgató a választott szakmájának belső összefüggéseit jobban megismerje, a kiválasztott tudományág tudományos kutatási módszereiben jártasságot szerezzen, fejlődjék probléma-megoldó képessége és az összegyűjtött tapasztalatait később sikerrel kamatoztathassa szűkebb szakterületének kiválasztásához vagy szakmájának gyakorlása közben.

Ezek a célok talán túlzottan távlatiak ahhoz, hogy a „szénégető" vagy az éppen firma sorba ért hallgató érdeklődését felcsigázzák, mégis ezek az igazi célok. Akad azonban néhány momentum amely talán az említett hallgatók számára sem közömbös. Az egyik, hogy egy sikeres TDK-dolgozatból jó diplomaterv kerekíthető és ez az utolsó év hajráját teszi könnyebbé. A másik a munka esetleges sikerének következménye annak az erkölcsi elismerésén túl, gyakran jelentős anyagi előnyökkel is jár.

Említést érdemel a tudományos diákköri munkák lehetséges utóélete is. Utazhat vele a megalkotója országos tudományos diákkonferenciára, esetleg külföldi egyetemek hasonló rendezvényeire. Megjelenhet valamilyen szakfolyóiratban, mint a Kádár-Hofstetter páros írása. Tarthat belőle a hallgató TIT-előadásokat, mint Bordácsék.

A már említett lehetőségeket szeretnénk még bővíteni azzal, hogy a szakma képviselőit meghívjuk házi konferenciánkra. Külső vendégeink a kutatási és gyakorlati tapasztalataikkal sokat tudnak segíteni jelenlegi és leendő tudományos diákköröseink témaorientációjában, kutatásaik további irányának megválasztásában s esetleg a gyakorlat számára hasznosítható munkát meg is vehetik vagy az általuk képviselt céget érdeklő témában jelentősebb előmenetelt tanusító hallgató elhelyezkedését tudják megkönnyíteni.

Illő lenne, ha nemcsak a mi hallgatóink utaznának Brnóba, Tharandtba, hanem mi is meghívnánk a velünk együttműködő egyetemek hallgatóit a koferenciáinkra, ezzel emelhetnénk rendezvényünk színvonalát, rangját.

Lehet, hogy ez utóbbi célok ma még inkább álmok, de mi azt szeretnénk, ha mihamarabb megvalósulnának. Ha sok érdekes előadás hangozna el a házi konferencián, amelyek érintik a szakmánkhoz kapcsolódó tudományok minél szélesebb körét, ha élő eszmecserének lehetnénk részesei mind több vendég részvételével. S a szereplő hallgatóink pallérozottságában gyönyörködhetnénk mind szakmai, mind előadói téren, akár magyarul, akár valamilyen idegen nyelven. A bízvást egyre több érdeklődő szakmai felkészültségét a konzulensének segítségével bővítheti, nyelvtudását a már ismert – eléggé kihasználatlanul hagyott – egyetemi és városi nyelvtanulási lehetőségek jobb kihasználásával növelheti, előadói képességeit pedig az idén induló TIT-előadói tanfolyamon fejlesztheti, amelyen elsajátíthatja a közösség előtti szereplés alapvető fortélyait, erre úgyis szüksége lesz a leendő értelmiséginek.

Kívánjuk, hogy minél többen találják meg az aktualizált témagyűjteményben a számukra legérdekesebb témát, de ha valaki más iránt érdeklődik, vagy saját ötlettel rendelkezik, kopogtasson bátran az erre kiszemelt tanszéken, ahol bizonyosan szívesen fogadják majd. Egyetemünk hallgatói létszáma nem túl nagy. Nálunk megvan a lehetősége a gyümölcsöző oktató-hallgató kapcsolatok kialakulásának, hát használjuk ki ezeket az előnyöket az egyetemi oktatás az egyetemi élet minőségének javítására!

Vig Péter

Marxizmus-leninizmus tanszék

Cím	Konzulens
Politikai gazdaságtan	
A gazdasági növekedés intenzív tényezői	Dr.Várhelyi István
A vállalati gazdálkodás és hatékonyság	Dr.Várhelyi István
A külgazdasági viszonyok (KGST)	Dr.Vargyai Antal
A tőkés világgazdaság (közös piac)	Szántó Istvánné dr.
Az elosztási viszonyok a szoc.-ban	Dr.Jámbor László
A különbözeti földjáradék jelentősége a szocializmusban	Dr.Jámbor László
Filozófia	
Ifjúságszociológiai vizsgálatok	Reményi Árpád
A műszaki értelmiség szerepe a tudományos-technikai forradalomban	Dr.Pintér Ferenc
A tudományos technikai forradalom és a környezetvédelem	Dr.Pintér Ferenc
Az erdő- és faipari mérnökök szerepe a területi és üzemi közművelődésben	Dr.Pintér Ferenc
Az állami és az egyház kapcsolata a fejlett szocializmusban	Reményi Árpád
Tudományos szocializmus	
A szocialista világrendszer helye és szerepe a mai világban	Papp István
Az el nem kötelezett országok politikai mozgalmának fejlődése	Borbély József
Magyar Munkásmozgalom története	
Magyarország felszabadulásának története (különös tekintettel Sopronra)	Papp István
A mezőgazdaság szocialista átszervezésének tapasztalatai hazánkban, Győr-Sopron megyében	Borbély József

Agrártörténet

Műemlékek a soproni és sopronkörnyéki erdőkben	Dr.Hiller István
Kallódó erdészettörténeti emlékek Győr-Sopron megyében	Dr.Hiller István
Erdőföldrajzi nevek gyűjtése Győr-Sopron megyében	Dr.Hiller István
A soproni hegység kiránduló helyei és a munkásmozgalom	Dr.Hiller István
A bánfalvi erdei malom (Waldmühl) története	Dr.Hiller István
Emlékhelyek a sopronkörnyéki erdőkben	Dr.Hiller István
Vadászat és vadgazdálkodás történeti témák kutatása, feldolgozása (Pl.: muflon telepítési kísérlet története a Soproni Hegységben.)	Dr.Németh András
Erdészházak telepítésének, építésének története Sopron környékén	Dr.Németh András
Neves erdészek munkásságának kutatása	Dr.Németh András
Magyarország Földrajzi Névtára II. kötet ellenőrző felülvizsgálata – helyszíni bejárással – községhatár szinten	Dr.Németh András

A fenti témák kidolgozását a hallgató megoldhatja szűkebb pátriájára vonatkozóan.

Kémia Tanszék

A Soproni Hegyvidéki Erdészet pangóvizes területeinek vizsgálata	Dr.Csanády Etele
A környezetszennyeződés viszonyainak változása a sopronkörnyéki erdőkben	Dr.Csanády Etele
Gombafertőzések és növényvédőszerek hatása a fa enzimrendszerére csemetekertekben	Dr.Juhász Miklósné
Erdei termékek (gyümölcsök) C-vitamin tartalmának vizsgálata	Dr.Juhász Miklósné
Karbamidgyanta térhálósításának vizsgálata derivatográfiás úton	Dr.Németh Károly
Akác fájának és kérgének hidrolízise atmoszférikus nyomáson	Keszei Istvánné dr.
Az erdei humusz ökokémiai hatása a peszticidekre	Dr.Szendrey István

Ábrázoló Geometria Tanszék

A másodrendű görbékkel kapcsolatos szerkesztések térgeometriai értelmezése	Dr.Hajdu Endre
A centrális ábrázolás fotogrammetriai alkalmazása	Dr.Hajdu Endre
Nem euklideszi szerkesztések az ábrázoló geometriában	Dr.Hajdu Endre

Mechanika Tanszék

Lemezek nyíró rugalmassági állandóinak kísérleti meghatározása	Dr.Szalai József
Lemezek hajlító rugalmassági állandóinak kísérleti meghatározása	Dr.Szalai József
A természetes faanyag rugalmas állandóinak kísérleti meghatározása	Dr.Szalai József
A farönk száradási folyamata alatt fellépő feszültségeinek meghatározása	Dr.Szalai József
A húzó-, nyomó- és hajlító-rugalmassági moduluszok kapcsolatának vizsgálata	Fodor Tamás
Elektromos ellenállásváltozás-mérésen alapuló, többszöri mérésre alkalmas nyúlás mérőműszer megtervezése és elkészítése	Fodor Tamás

Növénytani Tanszék

A nehezen gyökeresedő állományalkotó fafajok vegetatív szaporítása	Dr.Vancsura Rudolf
Különböző származású fenyőmagvakból nevelt csemeték megmaradásának és fejlődésének vizsgálata	Bolgár Józsefné dr.
A duglászfenyő változatok fenológiája és növekedése a soproni hegyvidék területén	Dr.Vancsura Rudolf
A molyhos tölgy populáció vizsgálata a szárhalmi erdő területén	Dr.Vancsura Rudolf
Erdeifenyő telepítések mikorrhyza kapcsolatának vizsgálata	Dr.Vancsura Rudolf
Az erdeifenyő alakváltozatainak vizsgálata	Dr.Gencsi László
Fafajaink kéregstruktúrájának vizsgálata	Dr.Gencsi László

Fásított mezőgazdasági területek szukcesszióviszonyainak vizsgálata	Agócs József
A Botanikai Kertben termett fenyőmagvak csiraképességének vizsgálata	Bolgár Józsefné dr.
A szikfásítás során bekövetkező vegetációs változás vizsgálata	Dr.Gencsi László
Déli származású fafajok (Abies nordmanniana, Acer Velutinum, Alnus cordata, Pinus leucodermis, P.peuce) honosítási lehetőségének vizsgálata	Dr.Vancsura Rudolf
A balzsamos nyárak telepítési lehetőségeinek vizsgálata a Ny-Dunántúli térségben	Dr.Vancsura Rudolf
A csertölgy terjeszkedés okainak vizsgálata a sopronkörnyéki erdőkben	Dr.Vancsura Rudolf
A tölgyfélék és a bükk időszakos terméshozamának vizsgálata	Dr.Vancsura Rudolf
A külföldi lomblevelű örökzöldek télállóságának a vizsgálata	Dr.Vancsura Rudolf
Visszaszoruló fa és cserjefajok (Pyrus nivalis, Rhamnus saxatilis, stb.) populációinak fenntartási lehetőségei	Dr.Vancsura Rudolf
Idős faegyedek számbavétele hazánk valamelyik tájegységében	Dr.Vancsura Rudolf
Az egykori elegyes erdők maradványainak felkutatása és vizsgálata	Agócs József
A csökkenő egyedszámú lágyszárú növénypopulációk (Cyclamen, Ruscus stb.) elszaporítása és visszatelepítése	Agócs József
Őserdő-mintaterületek kialakításának részfeladatai (felvételezés, tervkészítés, ismeretterjesztés stb.)	Agócs József

Termőhelyismerettan

Bányahányók fásítási lehetőségei a termőhelyfeltáró szemével	Dr.Szodfridt István
A különböző termőhelyi tényezők hatása az erdeifenyőtűk tápanyagtartalmára	Dr.Varjú Péter
A barcsi ősborókás termőhelyi vizsgálata	Dr.Szodfridt István
A csemetekerti intercepció meghatározása	Dr.Szodfridt István – Vig Péter
Vízbeszivárgási vizsgálatok különböző módon művelt talajokon	Dr.Szodfridt István

Egyes erdőtípusképző növények hatása a talaj vízgazdálkodására	Dr.Szodfridt István
Külföldi és hazai termőhelytérképezési eljárások összehasonlítása	Dr.Szodfridt István – Vig Péter
Az erdei avar hatása a talaj hőmérsékletére	Vig Péter

Erdőtelepítéstani Tanszék

Vonalas fásítások hatása a mezőgazdasági ökoszisztémára	Dr.Gál János
A szelestei szlavon tölgy állományban termésfokozási kísérletek (Dinka V. emh. témája)	Dr.Tompa Károly
Hárs génmegőrzési munkák a Zselicségben és Vértesben	Dr.Tompa Károly
Fűz klónvizsgálatok a Kisalföldi EFAG és a Gemenci EVAG területén	Dr.Tompa Károly
A tómalmi 18 éves erdei-, fekete-, lucfenyő plantázs értékelése	Dr.Tompa Károly
Papírcellás csemetével létesített erdősítések értékelése a TÁEG területén	Dr.Tompa Károly
Ultetvényes magtermesztés a NYFK területén	Dr.Tompa Károly
Szennyvíziszap trágyázás hatása nemesnyár ültetvényre (Bük)	Dr.Tihanyi Zoltán
Szennyvíz hatása a nemesnyár ültetvényre (Hernád)	Dr.Tihanyi Zoltán
Akác csemetetermesztési technológia gyökérdugányról a tét-csangotai csemetekertben	Dr.Tihanyi Zoltán
Csemtetermesztési technológiák értékelése egy dunántúli nagyüzemi csemetekertben	Dr.Tihanyi Zoltán
Erdőfelújítások fafajcserével, gépi technológiával a TÁEG Röjtöki Erdészetében	Dr.Tihanyi Zoltán
Rövid vágásfordulójú aprítéktermelő faültetvények problematikája	Szendrődi László
Zölddugványozási mikroszaporítási kísérletek tölggyel, fenyőkkel	Tóth Katalin

Erdőműveléstani Tanszék

A Soproni hegység szlavón tölgyeseinek morfológiai vizsgálata	Dr.Koloszár József

Kocsánytalantölgy javafák, V-fák főbb jellemzői – fatermési osztályonként és korosztályonként	Dr.Szappanos András
Kocsányostölgy javafák, V-fák morfológiai ismérvei – fatermési osztályonként és korosztályonként	Dr.Szappanos András
Kétéves kocsányostölgy makkvetési kísérlet értékelése	Dr.Szappanos András
Vöröstölgy tisztítási korú állomány szerkezeti és fatermési elemzése	Dr.Szappanos András
A lucfenyő fatermési viszonyai különböző természetes erdőtársulások helyén	Dr.Csesznák Elemér
Szünökológiai vizsgálatok a bükk és gyertyán társulásképességének meghatározására	Dr.Csesznák Elemér

Erdővédelemtani Tanszék

Egy terület (például szárhalmi erdő) vagy erdőtípus madárvilágának vizsgálata	Dr.Kárpáti László
Egy választott madárfaj élet- és viselkedésmódjára vonatkozó vizsgálatok	Dr.Kárpáti László
A tölgyesek pusztulásának vizsgálata	Dr.Igmándy Zoltán

A fentieken kívül egyéb madártani, rovartani, kórtani és erdővédelemtani témák kidolgozására is lehetőséget nyújt a tanszék.

Vadgazdálkodási Tanszék

Vaddisznó populációk ökológiai vizsgálata

Vaddisznóskertek ökológiai viszonyainak öt éves revizíója

Nagyvadfajok táplálék összetételének vizsgálata

Erdők vadeltartó értékének vizsgálata

Elektromos kerítés (villanypásztor) alkalmazása a vadkárelhárításban

Vadrágás elleni védekezés lágy aluminium szalaggal

Kémiai szerek hatásának vizsgálata a vadkárelhárításban

Mezőgazdasági technológiák hatása a Kisalföld túzok-állományára

A siketfajd visszatelepítésének lehetőségei a NYUFAK területén

A fácántenyésztés és kibocsátás vizsgálata, a hasznosítás értékelése a soproni TÁEG területén

A ragadozóállomány és az apróvadtenyésztés kapcsolata a Fertő-tájon

Apróvad környezet-vizsgálatok mezőgazdasági területeken és erdősávokban

A hazai kereskedelmi forgalomban levő vadászlőszerek célballisztikai vizsgálata

A TDK munkával kapcsolatos kérdésekkel, illetve az egyes témák részleteinek megbeszélésére forduljanak dr.Faragó Sándorhoz.

Földméréstani Tanszék

A geodézia oktatása Selmecen és Sopronban	Dr.Bácsatyai László
A Selmecbányán készült domborzatos Magyarország-térkép restaurálása	Kovács Gyula
Fatömeg meghatározása földi fotogrammetriai felvételekből	Márkus István – Kovács Gyula
Erdészeti interpretációs feladatok megoldása a Wild Aviopret APT-1 műszeren	Bánky József
Faállomány szerkezeti vizsgálatok fekete-fehér és színes légifényképek segítségével	Bánky József
Vágásszervezési tervek készítése légifelvételek alapján	Bánky József
Növénytársulások térképezése légifelvételek segítségével	Márkus László
A fotogrammetria alkalmazása a faipari kutatásban	Kovács Gyula
Geodéziai programcsomag összeállítása COMMODORE 64 számítógépre	Dr.Bácsatyai László

Erdészeti Géptani Tanszék

A csemetetermesztés gépesítésének fejlesztése	Dr.Horváth Béla
Ültető gépcsoport vizsgálata	Dr.Horváth Béla
Hidraulikus döntőfejek vizsgálata a fakitermelésben	Dr.Marosvölgyi Béla
Az erdészeti gépüzemeltetés időszerű kérdései	Dr.Marosvölgyi Béla
Aprítéktermelés műszaki fejlesztésének kérdései az erdőgazdaságban	Dr.Marosvölgyi Béla
Nagyteljesítményű gépek tüzelőanyag-fogyasztásának mérése	Dr.Pirkhoffer János
Többcélú gépek karbantartása	Dr.Pirkhoffer János

Erdőhasználattani és Feltárási Tanszék

Erdőhasználattan TDK-témái

Korszerű fakitermelési munkarendszerek vizsgálata lombos állományok gyérítési munkáiban	Mihály Sándor
Aprítékban való termelés munkaszervezési kérdései	Mihály Sándor
Fakitermelés szervezési színvonalának vizsgálata és értékelése üzemi körülmények között	Dr.Rumpf János
Korszerű munkarendszerek bevezetésének hatása a termelékenység és az önköltség alakulására, adott erdőgazdaság adatainak feldolgozásával	Dr.Rumpf János
Termelési veszteség, apadék csökkentésének lehetőségei a fakitermelési munkáknál. Vágástéri hulladékok gazdaságos felhasználása	Mihály Sándor
Szállítások tervezésének-szervezésének korszerűsítése a számítástechnika felhasználásával	Dr.Rumpf János
Korszerű választéktervezési módszerek bevezetésének értékelése	Mihály Sándor
Természetes felújító vágásokban kíméletesen alkalmazható korszerű technikák és technológiák	Kékesi József
Erdei melléktermékek (szelídgesztenye, tornfree-tüskenélküli szeder, aktinidia stb.) szaporításra, termesztésre, allometriai vizsgálatok végzése	Kékesi József
Matematikai módszerek alkalmazása fakitermelési munkafolyamatok tervezésénél és szervezésénél	Dr.Rumpf János
Kíméletes közelítési eljárások kidolgozása és értékelése gyérítésekben	Kékesi József

Egyéb kutatási, műszaki fejlesztési témák

Ismétléses regresszióanalízis alkalmazása fakitermelési műveletek időegyenleteinek meghatározására	Dr.Rumpf János
Számítógépes programok kidolgozása fakitermelési folyamatok és rendszerek munkájának szimulálására, ill. értékelésére	Dr.Rumpf János
Az erdőfeltárás korszerű modelljeinek adaptálása, ill. továbbfejlesztése (diszciplináris kutatás)	Dr.Rumpf János

Erdészeti útépítés TDK-témái

Számítógépek felhasználása úttervezéshez	Dr.Kosztka Miklós
Utpályaszerkezet teherbírásának megállapítása és a megerősítés tervezése	Dr.Kosztka Miklós

Ipari melléktermékek felhasználása útpályaszerkezet építéséhez	Dr.Kosztka Miklós
Helyi anyagok vizsgálata és felhasználása útpályaszerkezetek építéséhez	Dr.Kosztka Miklós
Bitumenemulzióval készített pályaszerkezetek vizsgálata	Dr.Kosztka Miklós
Geotextiliák és szigetelő lemezek felhasználása az útépítésben	Dr.Rácz József – Dr.Kosztka Miklós

Egyéb kutatási, műszaki fejlesztési témák

A Somogyi EFAG feltáróhálózatának vizsgálata és fejlesztése	Dr.Rácz József – Dr.Kosztka Miklós

Erdészeti vízgazdálkodás TDK-témái

Erdészeti víztározók létesítési feltételei	Dr.Rácz József
Erdészeti víztározók szerkezeti kialakítása	Dr.Rácz József
Biotechnikai partvédelem előregyártott szerkezetekkel	Dr.Rácz József
Bokoralakú fűzek felhasználása a vízépítésben	Dr.Rácz József
A netlonháló felhasználása az erdészeti vízépítésben	Dr.Rácz József
Források vízhozamának és vízminőségének vizsgálata a TÁEG Hegyvidéki Erdészetének területén	Dr.Rácz József
Az erdőterületről lejutó hordalék mennyiségének vizsgálata a Tacsi-ároki hordalékfogó feltöltődésének mérésével	Dr.Rácz József – Kucsara Mihály
A műanyagfóliák és geotextiliák felhasználási lehetőségei az erdészeti vízépítésben	Dr.Rácz József
Hidrológiai vizsgálatok előkészítése és végrehajtása az EFE Hidegvíz-völgyi Hidrológiai Állomáson	Dr.Rácz József
Hullámtéri véderdők hullámtörő pásztájának korszerű szerkezeti kialakítása	Dr.Rácz József

Egyéb kutatási, műszaki fejlesztési témák

Fűzek felhasználása partvédelemre	Dr.Rácz József
Az erdő hatása a vízkörforgásra (diszciplináris kutatás)	Dr.Rácz József
Erdőterületek vízrendezése	Dr.Rácz József

Üzemtani Tanszék
(erdészeti témák)

Csemetetermelési, erdősítési munkák ökonómiai elemzése, különös tekintettel a méretes, burkolt gyökerű csemeték felhasználási lehetőségére	Dr.Somkuti Elemér
Az ültetvényes és természetszerű (hagyományos) erdőgazdálkodás – fatermesztési és gazdasági vonatkozásai a hazai faönellátás tükrében	Dr.Somkuti Elemér
Az üzemi és munkahelyi termelésszervezés aktuális feladatai	Dr.Somkuti Elemér
A vállalati éves terv – választott résztermelési tervének – számítógépes tervezési modell kialakításával való összeállítása illetve	Dr.Somkuti Elemér
Az erdészeti választéktervezés lineáris programozással	Dr.Szabó József
A hengeresfa-felhasználás racionalizálása a fafeldolgozásban	Dr.Szabó József
A disztribúciós módszer és erdészeti alkalmazása	Dr.Szabó József
A vállalati bérszabályozás hatása az EFAG-ok munkaerőgazdálkodására	Dr.Wilfing László
Az erdőgazdálkodás fejlesztését célzó ökonómiai kutatások a szakirodalom tükrében	Dr.Somkuti Elemér
Az erdők és faállományok ökonómiai értékelése	Dr.Somkuti Elemér
A tsz erdőgazdálkodás értékelése hazánkban	Dr.Somkuti Elemér

A tanszékkel egyeztetve választott egyéb témák.

Erdőrendezéstani Tanszék

Erdőrendezési témakör

Erdőrendezési fogalmak meghatározása

Hozadékszabályozási eljárások

Nagyterületi erdőleltározás

A faállományok növedékének vizsgálata

Az erdőtest szerkezet és erdőállomány osztályozásának módszerei

Programrendszer az erdőtervi adatok aktualizálására

A felújítási mátrix számítógépes előállítása operációkutatási módszerek felhasználásával

Paraméteres programok az erdőállományadatok statisztikai elemzéséhez

Számítógépes előhasználat tervezése az erdőnevelési modellek és fatermési táblák alapján

Erdőérték számítási módszerek összehasonlítása az értékelése

Az erdősültség optimális értékének megállapítása és modellezése

Ökonómiai számítások az előhasználat értékének és visszatérési idejének megállapítására

Dendrometriai témakör

Az élőfakészlet becslésében bevezetett új eljárások vizsgálata, számítása, modellezése

Fatérfogat meghatározási módok összehasonlító vizsgálata a soproni erdőkben

Mintavételes felvételek és azok értékelése

Ujabb dendrometriai eljárások és mérőeszközök vizsgálata
Dendrometriai adatok matematika-statisztikai vizsgálata

A magassági görbe meghatározás módjának befolyása a fatérfogat számítás fontosságára

Túltartott bükkösök faterméstani vizsgálata

Az arboriméter nevű egyesített dendrometriai műszer megvizsgálása, valamint a vizsgálati eredmények kiértékelésének módszere

Gyors és viszonylag pontos helyi alakszám meghatározási módszerek és számítástechnikai kezelésük kifejlesztése

Számítástechnikai témakör

Dendrometriai gyakorlati mintaterület húsz évi felvételi adatainak vizsgálata és feldolgozása

Dendrometriai számítások programrendszerének kialakítása

Z80 processzor programozási gépi nyelven

Számítástechnikai oktató programok kidolgozása

Matematikai alkalmazási programok gyakorlati útmutatójának elkészítése

Környezetfejlesztés és tájrendezés témakör

Városkörnyéki erdőkben alkalmazott erdőbecslési módszerek vizsgálata
Többcélú erdőgazdálkodási tevékenység vizsgálata

Zöldövezeti tájértékelés

Az erdők védelmi és üdülési többcélú hasznosításának kialakítási lehetőségei

Környezetvédelmi feladatok tervezése a zöldövezetben

Tájrendezés tervezésének módszervizsgálatai

Települések belterületének zöldfelületi tervezés módszerei

A környezetvédelmi erdők ökológiai vizsgálata számítógép alkalmazásával

Soproni utcafásítás ismételt felvétele

Az OKTH témajavaslatai

Hulladékok rendezett lerakásának vizsgálata

A regionális hulladékkezelés (veszélyes vagy kommunális) műszaki-gazdasági vizsgálata

Autóbuszok (IK 260, IK 280) lehetséges zajcsökkentési megoldásának vizsgálata

Városi villamospálya kiépítésével kapcsolatos zajcsökkentési megoldások tervezése

Főútvonalak, autópályák településeken áthaladó szakaszaihoz zajárnyékoló falak tervezése

A Balaton-környéki zagyelhelyezés, illetve hasznosítás lehetőségei, gazdaságossága

A nem ipari minőségű nád hasznosítása (elhelyezés)

Felszíni üzemeltetésű bányák folyamatos (a kitermeléssel egyidejű) rekultiválása, valamint gazdaságos hasznosítása

Felhagyott (régen üzemeltetett) bányák hasznosítása, rekultiválása

Roncsolt területek tájbaillő hasznosításának, rekultiválásának módozatai

Számítógépes térképezési módszer alkalmazási lehetőségei a természetvédelemben

A környezet- és természetvédelmi térképezés értékelő történeti áttekintése és helyzete

Környezet- és természetvédelmi atlasz jelkulcsrendszere (tervezet)

Természeti adottságok értékelése a gazdasági élet szempontjából adott terület példáján

A Keszthelyi-hegység adottságainak értékelése, különös tekintettel az idegenforgalomra

Szabadtéri geológiai kiállítás terve a Ság-hegység mesterséges kráterében

Külszíni bányák rekultivációjának földtani, tájrendezési szempontjai adott területen

A kiskunsági tanyásgazdálkodás változásai (kialakulása, termelése, művelési módok, munkaeszközök, a tenyésztett, illetve termesztett állatok és növények fajtái, a tanyasi életvitel és változásai, stb.)

Az ember és a természet kapcsolatai a Szatmár-beregi síkságon (gyüjtögetés, növénytermesztés, állattartás, természetismeret – az Ezerjófű-kérdőív alapján)

Háziipari és kisipari tevékenységek bibliográfiája

A Balaton a magyar irodalomban és képzőművészetben

Természetvédelmi területeken lévő folyóhullámterek legelőgazdálkodásának kialakítása, különös tekintettel a tájvédelmi célkitűzésekre

Fizika-elektrotechnika Tanszék

Faanyagok és faalapanyagú termékek fiziko-mechanikai tulajdonságainak meghatározása

Faanyagok és faalapanyagú szerkezetek tulajdonságainak változása klimatikus igénybevétel hatására

Ablak- és ajtó szerkezetek, falemezek akusztikai jellemzőinek vizsgálata

Fa- és faalapanyagú szerkezetek felületkezelésének minőségi értékelése

Szalagmérleg dinamikai modellje

A Nap és Szélenergia hasznosításában elért legújabb nemzetközi és hazai tapasztalatok feldolgozása, összehasonlítása. Hazai gyártók és gyártmányok alkalmazhatósági területei, költségtényezők

Faipari Géptani Tanszék

Cementkötésű forgácslap vágás különböző profilú vágókorongokkal

Faforgácsolási vizsgálatok. A kés élességének hatása a forgácsoló erőre

Faforgácsolási vizsgálatok. A -szög hatása a forgácsoló erőre és a felületi minőségre

Vékony furnér (0,1-0,2 mm) hasításával kapcsolatos vizsgálatok

A nyomóléc mechanikájának vizsgálata furnér hasításakor

Fűrészpor halmazok szemcseeloszlásának vizsgálata

Forgácsoló kés hőmérsékletének vizsgálata

Heverővasalat kinematikai optimalizálása

Levegő- forgács elegy viselkedése ívekben

Por-forgács kifolyási képe modell silóban

Por-forgács halmaz oldalnyomás tényezőjének mérése

Szabadon programozható vezérlő rendszerek alkalmazhatósága a faiparban

Festőrobotok értékelése a székgyártásban

Lengésmentes fordítószerkezet tervezése festőkonvejorhoz

Fatechnológiai Tanszék

A nyomószilárdság valószínűségi eloszlása bükk fafajnál — Varga Ferencné dr.

A hazai fafajok rugalmassági moduluszainak valamint a Poisson féle számának meghatározása — Varga Ferencné dr.

A hazai legfontosabb állományalkotó fafajok sűrűségének, valamint szilárdsági jellemzőinek kapcsolatvizsgálata	Varga Ferencné dr.
Különböző fafajok feldolgozásának gazdaságosságát befolyásoló tényezők feltárása számítógéppel	
A hazai termőhelyen nőtt douglas fenyő fontosabb fizikai-mechanikai jellemzőinek meghatározása	Varga Ferencné dr.
A KKSZ-10-es bakdaru veszteségidejének meghatározása és csökkentésének lehetőségei	Dr.Hargitai László
Fenyő termékek mennyiségi kihozatalának vizsgálata a TÁEG soproni fűrészüzemében	Dr.Hargitai László
Javaslat a fűrészipari termékek utókalkulációjának számítására	Gerencsér Kinga
Hazai állományalkotó fafajok rosttelítettségi pontjának pontos meghatározása	Tóth László

Építéstani Tanszék

Régi soproni fakapuk szerkezeti és formai rendszerezése

Fából készített régi gazdasági épületek a sopronkörnyéki szőlőkben

Perspektív képek készítése számítógéppel

Fa fedélszerkezetek szilárdsági és geometriai méretezése számítógéppel

Fa rácshéjszerkezetek modellezése

Falépcsők geometriai tervezése

Falépcsők szerkezeti tervezése

Hő- és páravédelmi – számítógéppel történő – méretezés

Hőhidak modellezése számítógéppel

Falemezgyártástani Tanszék

Fűrészáru máglya mikroklima viszonyainak vizsgálata	Dr.Veres Pál
Egységcsomagos szalagmáglyába tárolt fűrészáru száradásának vizsgálata Az uralkodó szélirány és égtáj hatásának felderítése	
TÁEG Fafeldolgozó Uzem Készárutéri technológiájának vizsgálata a természetes szárítás hatékonyságának javítása céljából	

Mesterséges szárítás minősíthetősége a MÉM Ágazati szabvány figyelembevételével	
Harangos gőzölés színhomogenitása	
Minőség alakulása a fűrészáru gőzölés előtti és gőzölés utáni állapotánál	
A felületi érdesség szerepe és hatása a szalagparketta ragasztási szilárdságára	Dr.Pál István
A szalagparketta nagyfrekvenciás ragasztási szilárdságát befolyásoló tényezők vizsgálata	
Fa, fahelyettesítő és egyéb anyagok rétegelt-kombinált hasznosítása az agglomerált lapgyártásban	Dr.Takáts Péter
Trópusi fafajok furnér- és rétegeltfalemez ipari hasznosítása	
Összetett rétegeltlemez ipari termék típusok kialakítása, tulajdonságaik vizsgálata	
Rétegeltfalemezek és idomok készítése hőközlés nélküli préseléssel	
Hideg előpréselés hatása a rétegeltfalemezek tulajdonságaira	Dr.Szabadhegyi Győző

Bútor- és Épületasztalosipari Tanszék

Bútorfelületek diszítése tömörítéses eljárással	Dr.Szabó Imre
Ablak alkatrészek felületkezelése mártással (két hallgató)	Dr.Molnárné Posch Paula
Hosszabbító és vastagító toldások alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata lombos faanyagok felhasználásával	Farsang Pál
Pácolt keményfa alkatrészek felületi előkészítésének vizsgálata (tölgy és akácfára vonatkozóan, két hallgató)	Kovács Gábor
Hajtogatott, forgácslapból készült (szerelhető) ajtótokok kialakítása	Dr.Hegedüs Csaba
Bútorok szilárdsági méretezése	Dr.Kovács Zsolt

A fentieken kívül egyéb – a hallgatók által választott – témák kidolgozására is lehetőséget nyújt a tanszék.

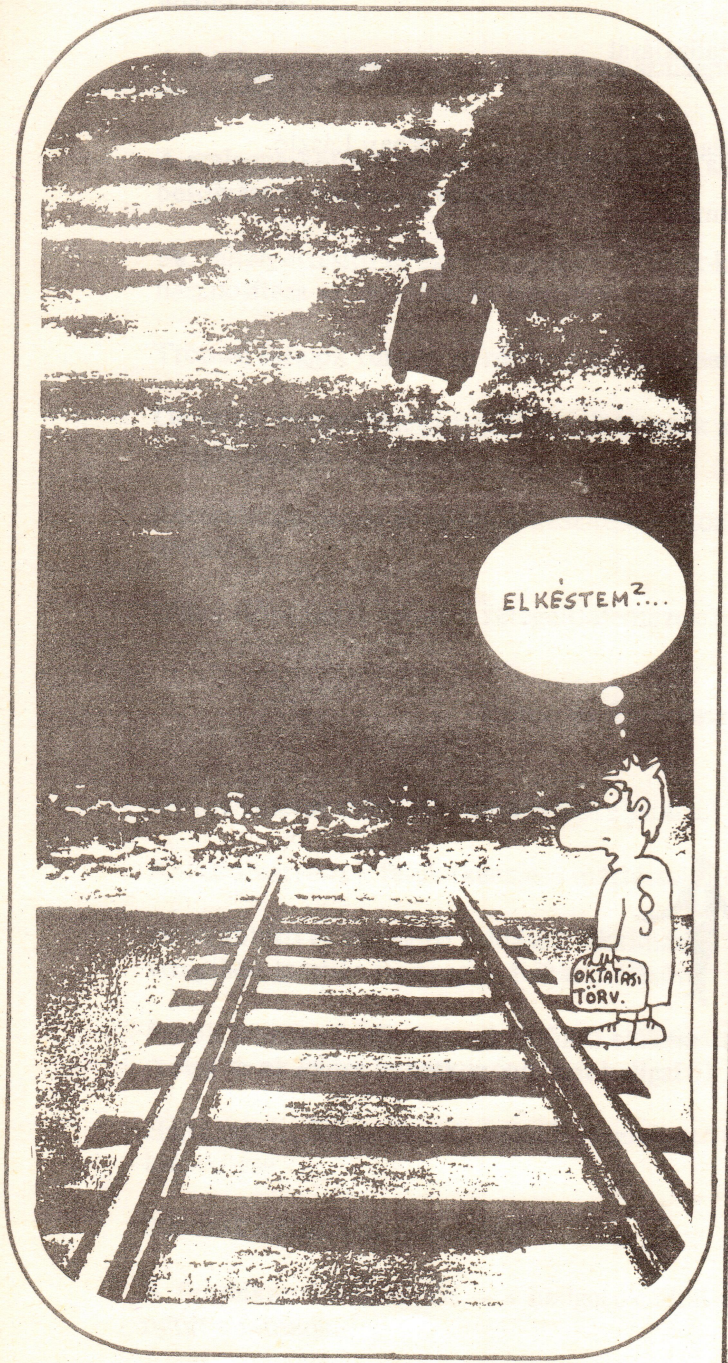
Üzemtani Tanszék
(faipari témák)

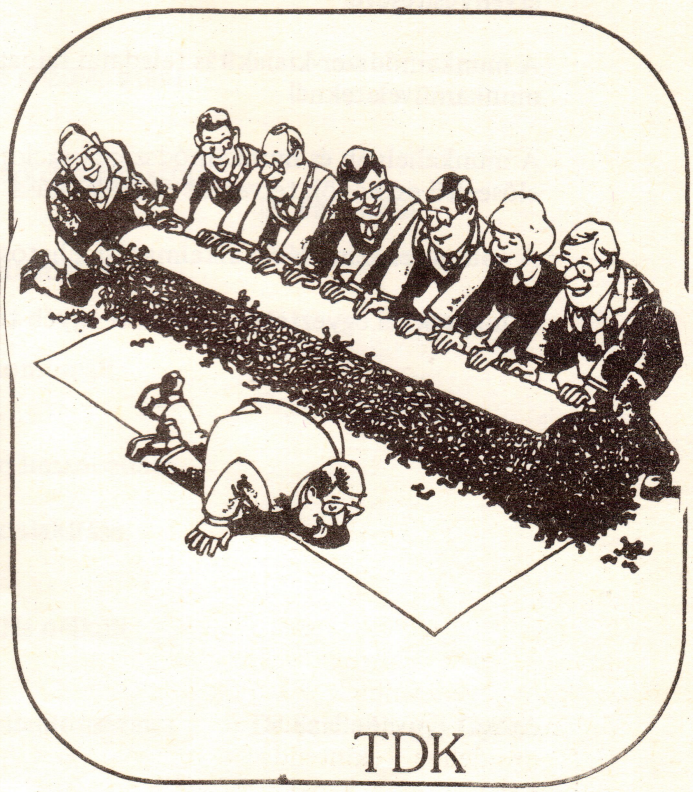
Bútoripari szerelő munkahelyek elemzése korszerű munkaszervezési eljárások alkalmazásával	Dr.Süveg József

Faipari munkahelyek racionális kialakítása Korszerű munkaszervezési eljárások szemléletének érvényesítésével	Dr.Süveg József
A munkamódszer-kialakítás feladatai faipari kézi munkaműveleteknél	Dr.Süveg József
A munkahelyek és munkamódszerek racionalizálását elősegítő eszközök tervezése és kialakítása	Dr.Süveg József
A computer szimuláció alkalmazási lehetősége a faiparban	Orbay László
A tanszékkel egyeztetve választott egyéb témák	

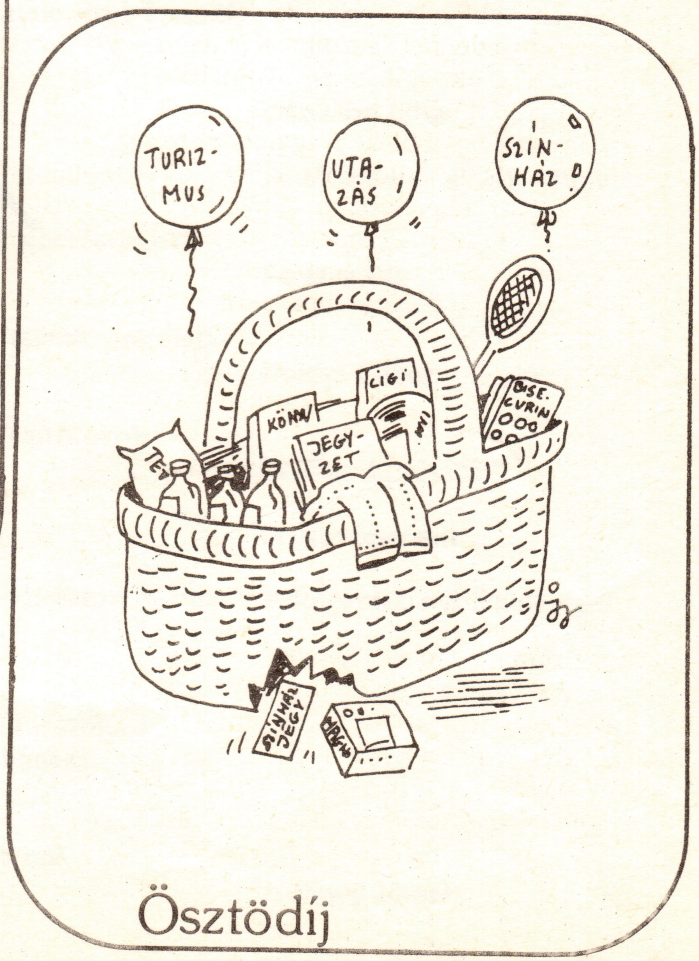


Ízelítő az ef-LAPOK terméséből





TDK



Ösztödíj

Az idei pénzek

Ezévben is szinte minden hallgató feszült figyelemmel várja, mennyi pénzt hoz a konyhára előző évi jobb–rosszabb tanulmányi munkája, mennyivel egészíttetik ki szülei jövedelme enyhítendő a tanulmányai okozta többletkiadások terhét.

A tanulmányi ösztöndíjak elosztásának rendszere nem változott a tavalyihoz képest, az idén aktuális számok pedig a táblázatból kiolvashatók.

A rendszeres pénzbeni szociális támogatás (szoc.tám.) elosztása közben, szeptember elején azonban lényeges változtatást rendelt el a minisztérium. Az történt ugyanis, hogy a vállalatok egy része nem megfelelően töltötte ki a jövedelemigazolási lapokat. A most érvényes rendelkezések szerint a szoc.tám. alapjául szolgáló jövedelemnek a szülők nettó (nyugdíjjárulékkal, jövedelemadóval stb. csökkentett) jövedelme tekintendő; a munkahelyek egy része azonban a 6-12 %-kal, ami adott esetben többszáz forint is lehet, magasabb bruttó jövedelmet igazolta. Könnyen belátható, hogy azok, akik ilyen papírt hoztak, igazságtalan hátrányba kerülnének a szoc.tám. elosztásakor a többiekkel szemben. Mivel a különböző cégek különböző eljárására mostanában derült fény, ebben a félévben átmeneti megoldás szerint lesznek elosztva a pénzek.

Mindenki lehetőséget kapott, hogy október 10-ig új jövedelemigazolást nyújtson be. Ennek alapján először decemberben fizetnek szoc.tám.-ot. Hogy addig se legyen senkinek gondja, kára, az első három hónapban mindenki kézhez kapja a tavalyi szoc.tám.-ja 90 %-át. Decemberben, az új igazolások alapján fizetett első szoc.tám.-mal egyidőben ki-ki megkapja azt az összeget is, amennyivel kevesebbet kapott három hónapon át az idén járónál. Akinek a tavalyi szoc.tám. 90 %-a több, mint amennyi idén járna, annak nem kell visszafizetnie a különbözetet.

Az új igazolások alapján kiosztható pénz összesen nem több, mint amit az Egyetem egyszer már megkapott szeptemberben (a keret maradt). Ezért ezzel a változással nem fog mindenki automatikusan több pénzt kapni, hanem „csak" az elosztás lesz igazságosabb. Az elosztás rendszerét az újság decemberi számában közölni fogjuk. Ugyancsak később tudjuk majd közölni, hogy az elsőévesek támogatásában milyen áthidaló megoldást sikerül találni, mert őnekik értelemszerűen nincs tavalyi szoc.tám.-juk.

A jövedelmek igazolása terén idén is igen sok lazaság nehezítette az elosztást. Aki nem ad le időben jövedelemigazolást, voltaképpen a többiek pénzét is apasztja, mert csak ennek alapján állapítható meg az a keret, amiből az Egyetem aztán gazdálkodhat. Aki viszont általános iskolás testvérét nem jelenti be (szóban), közép-, főiskolás, egyetemista testvérről, eltartott rokonról nem ad le iskolai, tanácsi igazolást, saját magát hozza hátrányos helyzetbe, mert aki határidőig nem teszi ezt meg, annak az egy főre jutó jövedelem megállapításánál mindeme személyeket nem fogják figyelembe venni. Ami érthető is, hiszen a dékáni hivatalokat szabályok kötik, azok betartását ellenőrzik, és nekik nem néznek el semmiféle eltérést. Olyan is előfordult, hogy néhányan a számukra kedvezőtlen változást igazoló papírt nem hozták be, illetve a testvér tanulmányainak el nem kezdését, befejeztét elhallgatták, talán abban a reményben, hogy a változás elsikkad. Nos, semmi ok ezügyben vérmes reményeket táplálni, mert szoc.tám.-juk a számukra kedvezőtlen módon lesz megállapítva, még ha egyszerű hanyagságról van is szó. Ezzel az eljárással egyetlen eredmény érhető el, és ez a dékáni hivataloknak okozott kellemetlenség. Kérünk tehát mindenkit, hogy ezekben az ügyekben (is) mérnöki precizitással járjon el.

Idén is megeshet, hogy valakinek a családja anyagi helyzete menetközben lényegesen romlik (betegség, ne adj' isten haláleset miatt). Erről az érvényes rendelkezés szó szerint ezt mondja: „A jövedelemigazolás szerinti adatok évközi változása miatt a támogatás összegének módosítására csak a szociális helyzet teljes mérlegelése alapján kerülhet sor. Erre külön keret nem képezhető, azt a szükséges mértékű tartalékból kell megoldani."

FMK

Tanulmányi ösztöndíjra az összpénz

53.100,- Ft havonta

ebből kiemelt ösztöndíjat kap 5 hallgató

7.500,- Ft.

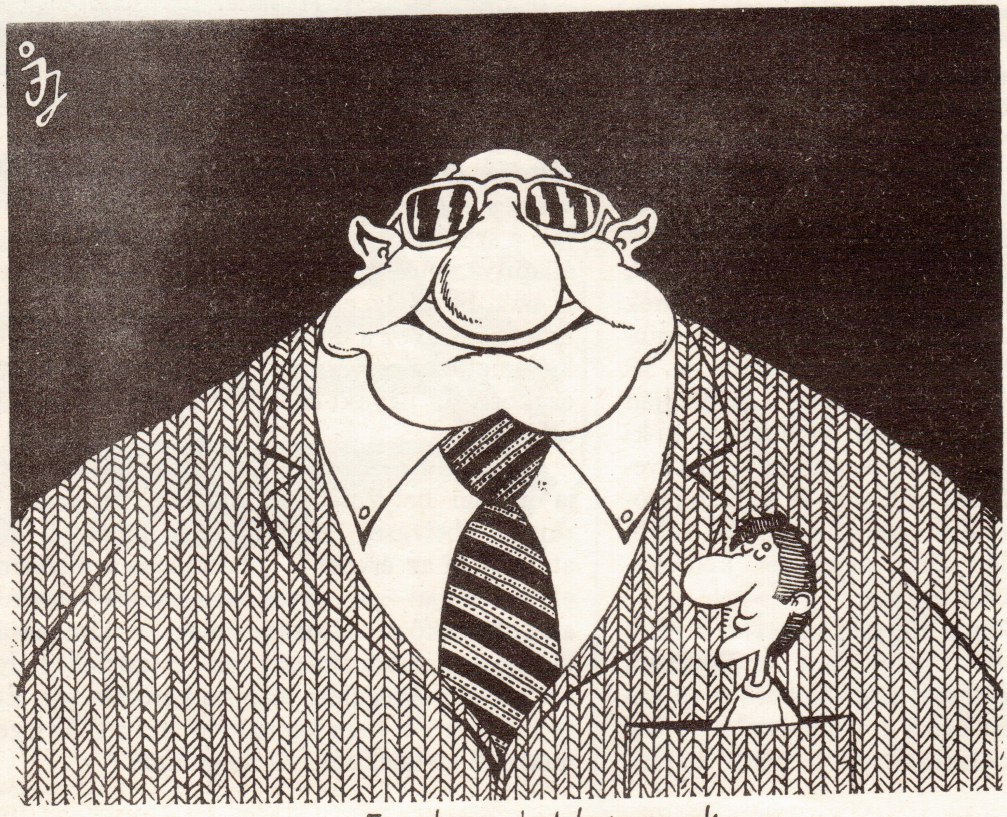
így marad 45.400,- Ft.

3,00 – 3,43-ig	350,- Ft	300 – 500
3,50 – 3,99-ig	600,- Ft	300 – 900
4,00 – 4,50-ig	800,- Ft	400 – 1000
4,51 – 5,00-ig	1000,- Ft-ot oszthatnak.	

Évfolyamonként

II. fa	7.050,- Ft
III. fa	8.700,- Ft
IV. fa	7.450,- Ft
V. fa	11.000,- Ft
II. üm	6.900,- Ft
III. ümh	5.500,- Ft-ot kapott.

Simor Árpád IV. fmh.



Egyetemi érdekviszonyok

(Tájoló '85)

Egy fejezet 250 év történetéből

Az antifasiszta harc vállalásáig.
(Részlet egy készülő tanulmányból.)

A Horthy-korszakban a magyar nacionalizmus és irredentizmus Sopronban különös és tudatos hangsúlyt kapott. Ebben meghatározó volt a selmecbányai főiskola Sopronba telepítése és viszonya az ellenforradalmi rendszerhez. A hallgatóság magatartását és mozgalmait már korábban igyekeztem részletesen feltárni. (1) Ezúttal azt szeretném vizsgálni, hogy hogyan jutott el a soproni egyetemi hallgatóság többsége az antifasiszta harc vállalásáig.

A soproni egyetemi hallgatók viszonya az ellenforradalmi rendszerhez, személy szerint Horthy Miklós kormányzóhoz különösen és ellentmondásosan indult, alakult. Tudnunk kell, hogy a hallgatóság többsége hosszú frontszolgálatos katona volt. Hazatérve, ezek a tiszti rangban lévő hallgatók a különböző mozgalmak élére álltak. Néhányan közülük ideológiai alapon, párttagokként tudatosan és meggyőződésből hirdették a kommunista eszméket, a többség pedig helyeselve a proletárdiktatura célkitűzéseit, érzelmi alapon cselekedett és fogott fegyvert az ellenforradalom leverésére. A Vörös Hadseregben vállalt szerepük elsősorban a haza védelmének elszánt akaratával és a nacionalista fűtöttséggel magyarázható. Az is tény azonban, hogy az ellenforradalmi időszak meghurcoltatásai idején a felső vezetők többsége büszkén és bátran vallotta, hogy meggyőződésből cselekedett, vett részt a Vörös Hadsereg harcaiban, a direktóriumokban, a végrehajtó és ellenőrző hatalomban. (2).

Az ellenforradalom első időszakában a soproni főiskolások között éles csoportosulás következett be. (3) Ennek előzményei közül itt egy igen lényeges momentumot kell részleteznünk. A hallgatóság zöme teljes ideológiai zűrzavarban és nagy szegénységben volt. Keresték az okokat ami ide juttatta őket, nem tudták, hogy miért és mikor harcoltak „jó ügy érdekében", hiszen a helyzet teljesen ellentmondásos volt. Harcoltak a világháború frontjain, Selmecbányán a burzsoá cseh csapatok ellen, Sopronban és az ország több helyén a Tanácsköztársaságért, Burgenlandban a banda-harcokban, „Sopron megtartásáért Ágfalván", Ostenburg vezetésével a király mellett, Horthy és Gömbös csapatai ellen Budaőrsön. Ez utóbbiért Horthy alaposan megbüntette őket. Internáló táborba vetette, majd siralmas körülmények között tartotta őket és megalázta ezt a sokat szenvedett hallgatóitiszti gárdát. Mindez nem akadályozta meg abban, hogy amikor politikája úgy kívánta meg, ezt a többször megalázott és félrevezetett hallgatóságot azonnal igyekezett szolgálatába állítani.

Ekkor jött a „megindító" jámbor szöveg: „... Ti nagy rajongói a nemzeti felszabadulás eszméjének, kik mind a két táborban küzdve ugyanazt akarjátok: nyujtsatok békejobbot!... Ti pedig, kik életetekkel fizettétek meg a nagy tandíjat: Köszöntsétek halotti csendben egymást és önhazátok áldáz harcain elesve, – im béken nyugodjatok. ... – Véreim! Magyarok! A vélemény megoszthat, de a hazafiság kell, hogy összeforrasszon bennünket!" (4) Mindez azonban nem nyujthatott vigaszt a sebekre, sem a nyomoruságra, ami még következett.

Parragi György írta róluk 1924-ben megrendítő cikkében: „... Szélmalomharc volt ezeknek a hallgatóknak az élete. ... Egész lényük tiltakozás volt a való dolgok iránt. Nem vették észre, hogy őszbe hullik a hajuk, múlik az idő és amit addig csináltak, az mind hiábavaló volt. ... Nincs ezeknek a fiúknak semmijük, senkijük, csak bolondos nagy szivük és hitük, hogy fellengzős csodavárásaik valóra válnak." (5) Csodavárásaikat Horthy még 1922-ben is erősítette, amikor Sopronban a népszavazás egyéves évfordulóján vett részt. Az egykori leírások alapján tudjuk, hogy a kormányzónak nagyon tetszett, hogy a főiskolai ifjúság „kibékült" vele, ugyanis az Ifjúsági Kör elnöke – mit is tehetett – „hatszáz magyar ifjú lelkestűzű honszeretetét ajánlotta fel a kormányzónak az integer magyar haza mielőbbi helyreállítására: Legfőbb Hadúr!

Hatszáz főiskolai polgár, tartalékos katonatiszt várja Főméltóságod parancsait!" Itt kétségkívül találkoztak az érzelmek és szándékok. És a Legfőbb Hadúr válasza: „... A haza nem fogja sohasem elfelejteni Sopron városának és környékének azt a nagy szolgálatot, melyet az ország ügyének nehéz időkben tett. A múlt évi népszavazás eredményének nemcsak az a jelentősége, hogy az ezeréves Magyarország területének egy drága részét mentette meg, hanem ezen messze túlmenő erkölcsi értéke is van. A Sopronban és környékén tartott népszavazás volt az első eset, ahol a trianoni szerződés betűivel szemben győzött az igazság ereje. Az elszakításra ítélt részek közül ez volt az egyedüli hely, ahol a lakosságnak módjában állott szabadon kinyilatkoztatni, hogy megmaradni kíván-e a magyar haza kebelében. És Sopron példája megmutatta az egész világnak az ezeréves magyar állam vonzó, összetartó erejét." Az ünnepség túlfűtött nacionalista légkörében felzúgott a „Nem, nem soha!", sőt elhangzott és leírták, hogy „Udvözlégy Kormányzó! A halálra szántak üdvözölnek téged az ország kapujában, a magyar jövő kapujában." (6)

A még nem sokkal korábban „rabtartónak" nevezett Horthy meg lehetett elégedve a hűségnyilatkozatokkal. Később is többször járt Sopronban és ilyenkor szívesen hallgatta dicséretét, az ismétlődő hűségnyilatkozatokat, ezeknek őszinteségét azonban megkoptatták az egyre gyakoribbá váló ifjúsági megmozdulások, a főiskolán is érződő, majd egyre élesedő osztályellentétek. (7)

A Horthy-rendszerről, annak megítéléséről szóló viták egyértelműen bizonyítják, hogy ez a rendszer sajátos volt, az időszakra jellemző történelmi viszonyok terméke, feltárult a rendszer ellenforradalmi jellege. E vitákban elhangzott, hogy ez a rendszer antidemokratikus, irredenta, szovjetellenes, kommunistaellenes is volt. A trianoni béke revizióját hírdette, gyűlöletet keltett a szomszédos népek ellen. A hallgatóság többsége – sajátos összetételénél fogva is, hiszen a föld alatt dolgozó bányászokról, tüzes kohók mellett dolgozó kohászokról és a nehéz körülmények között dolgozó erdészekről volt szó – e rendszer jellemzőiből csupán a nacionalista jelszavakat fogadta el, tette magáévá maradéktalanul többet passzívan, később aktívan is elutasított. (8)

A Horthy-rendszertől a hallgatóság lényegében akkor kezdett eltávolodni, külön útra lépni, amikor megnőtt a fasiszta hatalmak befolyása, amikor kettős nyomás kezdett nehezedni a rendszerre. A hallgatóság, a merev elzárkózottságot hírdető és megtestesítő Ifjúsági Kör hatására, a rendszerrel ellenkezőleg nem engedett sem a német nyomásnak, sem a szélsőjobboldali belső nyomásnak. Ennek számos bizonyítékát tudtuk adni.

A selmeci-soproni hallgatók sokat vitatott, „éltetett és elítélt" soviniszta-nacionalista-liberális felfogása egy vonatkozásban feltétlenül és vitathatatlanul pozitív irányba mutatott, nevezetesen a náci-német ideológia és gyakorlat következetes és határozott elutasításában. Ebben a hallgatóság, illetve az Ifjúsági Kör sokkal következetesebb, határozottabb és egységesebb volt mint Horthy és rendszere. A Horthyék által is szított és a hallgatóságba nevelt nacionalista talajon olyan irányzatok és mozgalmak nőttek, amelyek a negyvenes évekre antifasiszta jelleget öltöttek.

Az Ifjúsági Kör krónikása már 1934-ben is arról panaszkodott, hogy amíg korábban a főiskolások irányítók voltak a társadalmi és hazafias mozgalmakban, most a csendes érdeklődők sorában is alig találhatók meg. A hallgatók helyzete sivár, az ifjúsági élet kiesett a társadalomból. A hallgatók behuzódnak a köri ház és a diákszobák falai közé, mert nem akarják nyilvánosság elé vinni mostoha helyzetük és kilátástalan jövőjük fájdalmas gyötrődéseit. Már kezdenek elhangzani meggondolatlan kitörések, de ezek elhibázott lépések, mert csak arra alkalmasak, hogy „a közösséghez való tartozás amúgy is megritkult szálait egészen eltépjék. Az ifjúság a rombolás útjára nem léphet és kritizálni is akkor van joga, ha megteszi kötelességét, nemcsak a tanulásban, hanem a nemzeti érdekek szolgálatában egyaránt." A szegénységen is a nacionalizmus szólamaival akartak segíteni. A főiskolára és főiskolásaira osztatlanul szüksége van Sopronnak. Itt ízigvérig magyar férfiakra van szükség. A győzelem kivívásában részes lesz a főiskolás ifjúság is és nincs messze az idő amikor a soproni főiskolások soproni diáklélekkel fogják szolgálni Nagymagyarország szent ügyét. (9) A nacionalizmus, sovinizmus szellemének felébresztése nem volt eredménytelen, de irányt az szabott, hogy a hallgatóság többsége a nemzetiszocialista mozgalom ellen lépett a porondra. Elhagyták a köri ház és a diákszobák falait, az érdeklődés az ezzel kapcsolatos társadalmi és politikai problémák felé fordult. Egyes hallgatói csoportok (Varga Domokos, Parragi György, az Erdélyi Diákotthon hallgatói, stb.)

hatására a hallgatóság egésze bástyát akart képezni a Volksbund és a nemzetiszocialista eszmék térhódításával szemben. (Bástyánknak nevezték el az Ifjúsági Kör folyóiratát is!)

Mint már korábbról is jól ismert, a soproni egyetem harca a Volksbund és a nemzetiszocialista mozgalmak ellen 1944-45-ben csúcsosodott ki. Nem szeretnénk ezt a küzdelmet csupán a hallgatóságra szükíteni, mert az oktatóidolgozói kar is egyértelműen velük állt a sorban és ők is bátran kivették részüket ezekben a mozgalmakban. Letartóztatások, büntetések, figyelmeztetések, majd kivégzések tetőzték be az eseményeket.

Kérésemre Balogh Béla akkori erdőmérnökhallgató 1984. február 3-án a következőket rögzítette erről az időszakról. Soproni diákéveit 1942 őszén kezdte meg. A nagy létszámú évfolyamok összeismerkedése több hónapot vett igénybe, azonban elég hamar összebarátkoztak a hasonló gondolkodásúak. Az idősebb diákok körében is megnyilvánult az érdeklődés az újonnan érkezők világnézetének kipuhatolása irányában. Az Ifjúsági Körben már az első napokban különféle tesztkérdésekre kellett válaszolniuk, melyekben többek között a népi írók ismeretét és mozgalmukkal kapcsolatos állásfoglalást is tudakolták. Ezen akciók kezdeményezője Varga Domokos volt, aki közreműködött a Kaszinóban nagy érdeklődés mellett folyó rendezvények főiskolai népszerűsítésében is. Ezeken a rendezvényeken mint meghivott szerepelt többek között Veres Péter, Weöres Sándor. Ezek a rendezvények, ha burkolt formában is, de egy egészséges közszellem kialakítását igyekeztek elősegíteni, ezzel is kritikus állásfoglalásra ösztönözve az uralkodó politikával szemben.

Az akkori gimnáziumokból kikerülő diákság a hitleri Németországgal való szembefordulás elvi felismerésénél sokkal tovább nem juthatott. Konkrét mozgalmi munka a kapcsolatrendszer hiányában sem alakulhatott ki, s ehhez is hosszabb, buktatókkal teletüzdelt út vezetett. Az egyéni meggyőződés az öntudatosabb diákokat véleményük melletti bátor kiállásra késztette, s ha ez országos szempontból jelentéktelen is, a helyi közvélemény átformálásában mégsem elhanyagolható fontosságú volt.

Az évfolyamtársak közül volt debreceni osztálytársával, Vekerdi Lászlóval, valamint a volt zilahi diákok, mindenekelőtt Kovács Mihállyal vitatta meg a politikai helyzetet. Vekerdi László 1944 őszén abbahagyta erdőmérnöki tanulmányait (nem tért vissza Sopronba).

Jegyzetek

(1) Lásd: Hiller István: A soproni egyetemi hallgatók mozgalmai a két világháború között (Fejezetek a Soproni Egyetem történetéből) Sopron, 1975. SSz. kiadványai.

(2) V.ö.: Papp István: Adalékok a Magyar Tanácsköztársaság és főiskolánk 1919-es történetéhez. Mindnyájan voltunk egyszer az Akadémián... Sopron, 1970. EFE Hiller István: Egyetemünk és Sopron városa. U.o. Hiller István: Az Alma Mater a reformok és a nagy változások időszakában (1895-1919). Mindnyájunk voltunk egyszer az Akadémián II. Sopron, 1983. EFE.

(3) Ennek részletes taglalását lásd: Hiller I.: A soproni egyetemi hallgatók mozgalmai. 9.

(4) Krug Lajos: Tüzek a végeken. Selmectől-Soproniq Sopron, 1930. Tóth A. ny. 132.

(5) Parragi György: Mikor Sopronban őszi eső esik. Sopronvármegye 1924. október 5. Hiller István: Parragi György és Sopron (Emlékezés születésének 80. évfordulójára). SSz. 1983. 78-89.

(6) Krug i.m. 175-194.

(7) Horthy Miklós éveket töltött itt és vissza-visszatért ide. Visszaemlékezéseiben is sokat foglalkozik a várossal.

(8) Lásd részletesen Hiller: A soproni egyetemi hallgatók mozgalmai... A Horthy-rendszerről: A Horthy-rendszer megítéléséről. Kerekasztalbeszélgetés. Pártélet 1984/6. 46-54.

(9) Deák Albert: A főiskolai ifjúsági mozgalmak 20 esztendeje. Sopron és Sopronvármegye ismertetője. Sopron. 1934. Székely ny. 116. részletesen: Hiller: A soproni egyetemi hallgatók mozgalmai... i.m. A nacionalista nevelésnek egyik bástyája volt a M.kir.Rákóczi Ferenc Honvéd Reáliskolai Nevelő Intézet is. „A küzdelemszeretet a magyaroknál nemcsak a fiatal, fejlődő, természetes, ösztönös vágya, hanem egyúttal átöröklött nemzeti hagyománya is. A harcos szellem a magyar lélek egyik alapvonása. Ennek a szellemnek ápolása hazafias kötelesség. Nálunk minden sportversenynek elsősorban nem az ifjúság kedvtelését, hanem a magyarság küzdőképességének a fokozását kell szolgálnia." Többek között ezt írta az Intézet lapja, a „Rákóczi Dobosa" Sopron. 1937. június 13. 1. Második helyen: „... Bécs falai alatt harcos karok pecsételték meg ezt a testvériséget, mely Mátyás lelkéből leledzett és amely magyarrá tette a fényes birodalom minden fiát... Növendékek! A magyarságé az örök élet, mert örök életre rendeltettünk, és testvérek vagyunk, forró kezekkel egymásbafogódzó testvérek, mert azokká teremtett a Mindenható!" Rákóczi Dobosa 1937. június 15. 1.

(folytatjuk)

Dr.Hiller István

Szegedi Művészeti és Pszichológiai Napok 1985

Július utolsó hetében Szegeden rendezték meg a JATE, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa és Csongrád megyei bizottsága, a Megyei Művelődési Központ, a TIT szegedi városi szervezete, a megyei Egészségnevelési Osztály, a Szegedi Orvostudományi Egyetem, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, az Egészségügyi Főiskola támogatásával a hat napos Művészeti és Pszichológiai Napok rendezvénysorozatát. A család válsága a fiatalok társadalmi beilleszkedésének zavarai, az időskorúak, nyugdíjasok megnövekedett szabadidő eltöltése, a megváltozott státuszuk elfogadása voltak a rendezvények főbb témái.

Pete Györgyöt a JATE közművelődési előadóját, a Művészeti és Pszichológiai Napok szervezőjét kerestük fel kérdéseinkkel.

— *Visszagondolva a MPN (Művészeti és Pszichológiai Napok) eseményeire, úgy érzem nem lehetett véletlen, hogy részben egybeestek a Szegedi Ifjúsági Napokkal.*

— A tavalyi MPN hagyományait folytattuk azzal, hogy az eseménvek egy részét a Szegedi Ifjúsági Napokra időzítettük. Több céllal. Egyrészt a SzIN-ből eddig hiányzó rétegprogramokat szerettük volna megteremteni, másrészt az idős és az ifjúságot érintő problémákról az érdekeltek bevonásával, jelenlétében beszélgetni, vitatkozni. Mindezt populárisan, közérthetően, tömegekhez szólva, a művészetek segítségével. Az elmúlt évben megkezdett irányvonalat folytattuk tovább, a kábítószer fogyasztás, szocializációs zavarok, szerelem, párválasztás stb. témaköreiben. Még az elmúlt évben fölmerült, hogy a SzIN idején a résztvevők számára ifjúsági lelkisegély szolgálatot szervezzünk.

— *Szegeden működik már telefonos lelkisegély szolgálat: e mellett szükség van még erre?*

— A hirtelen megnövekedett tömeg sem mennyiségi, sem minőségi igényeit nem tudja kielégíteni a telefonos lelkisegély szolgálat; a fiatalok nem tudnak létezéséről s nem is alkalmas az oly fontos személyes kontaktus kialakítására. E tényezők figyelembevételével szegedi pszichológusok, pszichiáterek bevonásával — társadalmi munkában! — szerveztük meg az ifjúsági lelkisegély szolgálatot, amelyet személyesen és telefonon is igénybe lehetett venni az ifjúsági napok ideje alatt. A segélyszolgálat működéséről a SzIN programfüzetében és több száz stencilezett szórólapon keresztül tájékoztattuk a fiatalokat. A lelkisegély szolgálat szakembereinek véleménye szerint, a nagy látogatottság bebizonyította a szolgálat égető szükségességét.

— *Hogyan kerültek az időskorúak problémájának a témái a MNP programjába?*

— A rendezvénysorozatunknak a „családból" indítottuk. A mai magyar társadalom egyik legsúlyosabb problémája a válságban levő család. A válság okairól és összetevőiről már sok, nálunk illetékesebb fórumon szó esett, ezért mi nem is kívántunk az okok elemzésében elmélyülni. Ellenben, ennek a válságnak két generáció esik leginkább áldozatul: az ifjú és az idős korosztály. Az időskorúak esetében sem a gondok okait kutattuk, hanem igyekeztünk összegyűjteni azokat a megoldási kísérleteket, amelyek már egyfajta előreléptet fel tudnak mutatni. Mi adtunk először találkozási lehetőséget az országban működő új típusú egészségügyi, szociálpolitikai, közművelődési és gerontológiai modellek szakembereinek találkozására. Első napon az időskor „elméleti", általános problémáiról szóltak a szakemberek. Többek közt: Ancsel Éva filozófus és dr. Vértes László a Magyar Gerontológiai Társaság főtitkára. A második napon a kísérletek vezetői ismertették munkáikat s eredményeit. A harmadik napon, egy országos szinten is egyedülálló fórum keretében, Csongrád megye és Szeged város párt és állami vezetői, szociálpolitikai, közművelődési, egészségügyi szakemberei és természetesen maguk az érdekelt idősek ültek le egymás között, „szemtől-szembe" a meglevő feladatok közös átgondolására.

— *Az előadásokhoz igen színvonalas művészeti programok is kapcsolódtak.*

— Nagy László születésének 60. évfordulója alkalmából a költő grafikáiból, képverseiből rendeztünk kiállítást az Aulában. A JATE Klub a Kecskeméti Művésztelep alkotóinak adott otthont. Vendégünk volt L. Kecskés András lantművész, Szabó Csilla zongoraművésznő, színházi előadás, filmvetítések színesítették még a programjainkat.

— *Milyen érdeklődés kísérte a kezdeményezéseiteket?*

— A vártnál is nagyobb volt a rendezvények látogatottsága — ezt tartjuk legfőbb eredményünknek —, de természetesen ügyünket nagymértékben segítette az a figyelem, amellyel a helyi és országos sajtó, valamint a Magyar Rádió és Televízió megtisztelt bennünket. Meg kell említenem, hogy felmerült az igény, hogy tanácskozásunk anyagából egy kiadványt állítsunk össze, érdeklődők által is használható kézikönyv formájában jelenne meg.

— *Melyek a Szegedi Egyetemi Műhely (SzEM) további tervei?*

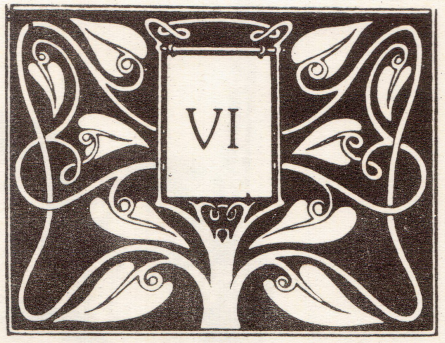
— Hagyományőrző módon fejlesztjük tovább eddigi kezdeményezéseinket. A nyári MPN támogató és rendező szerveivel folytatva a megkezdett együttműködést, be akarjuk indítani még ebben az évben a Nyugdíjasok Szabadegyetemét — Szegeden. A műhelytagok munkáiból kiadványokat jelentetünk meg. Mindezeken kívül vannak még terveink, amelyek az újdonságkeresés s az előrelépés igényével fogalmazódtak meg, de ezek a közeli és a távolabbi jövő megfontolásai legyenek.

LENGYEL ZOLTÁN

Szegedi Egyetem
1985. szeptember 10.







Volt egyszer egy MEFT...

Nagy erőkkel vonult ki hallgatóságunk Fittipaldi remekbe szabott harci járművén az idei MEFT-re megszállni Móvárt. Nem került nagy erőfeszítésbe. A gazdászok kitettek magukért és rögtön az események sűrűjébe rántották a megszálló soproni csapatot.

Rögtön első este Maksa Zoltán (önadta titulusa szerint: humoráns) ötletein derülhetett az utazástól pilledt nép, utána mozi, formációs táncház és az örökké elmaradhatatlan disco nyújtott felüdülést. Az éjszaka baglyait és, ha ugyan voltak ilyenek, pillangóit egy alagsori és egy kollégium-teteji, hangulatos házikorcsma várta, a teaházban pedig számtalan féle tea közül választhattunk. Egyébként az OKI leányai a teaház vezetőjének méltán adományozták az értünk legtöbbet és legjólesőbben ténykedett hallgatónak kijáró nagy, micúros makcót. A másnap a komoly szellemi munka jegyében fogant. Legelsőbben is rajtaütésszerűen megjelent a hangzatos „MEFT Hiradó" névre keresztelt MEFT-újság. Az első rajtaütés az volt, hogy a szerkesztőséget, ami tulajdonképpen nem is volt, csak jelentős utánjárással sikerült föllelni. A második: nem reggel, hanem csak estére jelent meg a lap. A harmadik: nem volt. Már tudniillik harmadik lapszám. Igaz, a késésben szerénységemnek is akadt része, merthogy Peresté és a többiek cikkét, amit előzetesen sikerült ráerőszakolni a szerkesztőségre, csak ébredés után szállítottam....

A szekcióülések – A demokrácia helyzete és továbbfejlesztésének lehetőségei, Környezetvédelem, Az elosztási viszonyok és politika alakulása a 80-as évek második felében. Ideológiai életünk időszerű kérdései – némelyike kifejezetten érdekesnek bizonyult. Különösen a környezetvédelemmel foglalkozó szekcióülést vártuk izgatottan, hiszen Móvárott avatott szakértői találhatók a Bős-Nagymarosi Vízlépcső által fölvetett környezeti problémáknak. Kár, hogy ebben a slágertémában nem mondtak semmi igazán érdemit. Viszont a demokrácia-szekcióban elhangzottak bőven megérték, hogy az előző napi nagy egymásratalálásokban alaposan elfáradt ember nyitva tartsa a fülét. Négy óra tájban értek véget a szekciók, és ekkor vette volna kezdetét a sportdélután, ám ez valahogyan kudarcba talált fulladni, egyedül a szigetközi kirándulás tartatott meg, bár a résztvevők szerint ez sem volt az igazi; ami izgatta a jelenlévőket, és aktuális is lett volna, a vízlépcső, csak utalások formájában került terítékre. El tudom képzelni, hogy a két ottfelejtett leány sem minősítette igazán sikeresnek a kirándulást. Méltatlanul csekély érdeklődést váltott viszont ki ennek a délutánnak talán a legérdekesebb eseménye, a „Hanság élete" kiállítás megnyitása és a Fekete István Kör bemutatkozása. Faragó Sanyi bácsi, a kapuvári múzeum nyugalmazott igazgatója és a nyári Hanság-kutató táborok lelkes és értő patrónusa.

Több mint egy órát beszélt néprajzi gyűjtésről, a táborok munkájáról, de úgy fejezte be, hogy még elhallgattuk volna. Az ő megnyítóját követte a Fekete István köriek remek diaporámája a környék állat-, növény-, vízivilágáról. Nagy kár, hogy ez az élmény csak vagy tizenötünknek jutott. Talán, ha egy fél, kézzel írt A4-es lapnál különb propaganda, és nem a MEFT legeldugottabb helye jutott volna a kiállításra, többen jöhettek volna el e szép élménnyel gazdagabban. Hanyagságféle kór bánhatott el a fotokiállítással is, mert az egyetem nagy aulájában meglehetősen sután árválkodtak a rajzszöggel (!) föltűzött alkotások, holott már csak a szívonaluk is megkövetelte volna az igényes installációt (ami lehet egy sima fatábla és némi drapéria is, de rajzszög, az nem). A vacsora az addigi gyakorlattal szöges ellentétben egyetlen nekifutásra elfogyasztható mennyiségű volt, és rögtön utána följebb kerültünk egy emelettel, mert Bródy János műsora kezdődött, hogy aztán kilenc körül az Olympos együttes igen jó zenéjéről kísért görög Táncházban lehessen ledol-



gozni a fölös kilókat. A résztvevők nagy része ezt az éjjelt sem föltétlenül alvásra szánta, s ebbéli igényünket a Töketlen Ebhez címzett vendégfogadó a többi szolgáltatás derekasan ki is elégítette. Igaz viszont, hogy a teaházon kívül emberi cselekvés, úgymint társalgás és hasonlók elképzelhetetlennek bizonyult, mivel mindent elsöprő videoáradat uralta az egyébként jó fogadót és koleszkorcsmát. Megrázó élményem, hogy egyetemi rendezvényt milyen nagyon el tud silányítani, ha napi 6-8 órában horror, szex és a kettő – ismerten értéktelen – keveréke árad szinte még a csapból is. Nem hiszem, hogy egyedül lennék a véleményemmel, hogy akinek ilyesmire van igénye, az menjen haza és nézze otthon; azt a néhány alkalmat, amikor fesztelenül lehetünk egymás közt, kár a nyugati kultúra leginkább kárhoztatható termékeinek szemérmetlen reklámjára áldozni.

Aki mégis szunyt néhány (negyed) órát, vasárnap reggel egy kegyetlen tréfára ébredt és egy kedves gesztusra tért magához. Pontban hét órakor a helyi trottyosbanda teljes hangerővel rázendített az általa legfrissebnek ítélt marsra. Szerencsére néhányan még ébren leledztek, és így pár perc alatt beléjük fojtottuk az ármányt egy láda sörrel. Hagyták. Fél nyolckor pedig megjelentek a teázó és a fogadó gazdászlányai és ágybahozták a reggelit. Ezek a szikkadt kiflik, mackósajt és zacskó tej az eddig evett legfinomabb reggelijeim egyike volt...

Aztán hangicsált egyet a Bluefolk nevezetű countrybanda, megebédeltünk, Fitti kivitte az állomásra a győri és egyéb nem soproni résztvetőket a vonathoz, elbúcsuztattuk őket, és egykor nekivágtunk a hazafelé vezető útnak. Mint a nagyok: motoros diszkísérettel – Zsolt, az „elfásult gazdász" alig bírt elszakadni a soproni csoporttól. Igaz, mi is nehéz szívvel hagytuk ott az óvári gazdászokat, az idei MEFT utolsó napján, szeptember 29-én.



Simor Árpád

Andorka Zsolt felvétele

Bősze Balázs

ANZIKSZ MEKKÁBÓL

Hommage a' Kriszta Valéria

III.

Verőfényes délelőttön vitt el Vali Néni az Eötvös sétányra. Hegyrónáról Semlecbánya felé indulva, alig hogy elhagyjuk az utolsó házat, balfelé egy erdei út vág neki a kaptatónak. Fenyveserdőben, sziklás áttörések között visz a sétány, sűrűn ídézve a soproni Várhelyre igyekvő túraút utolsó szakaszát. S negyven-ötven perc kényelmes séta után jobbkézről, a fák közül előbukok a selmeci Óvár, s a kisváros, kitünő panorámában mutatja magát, mint egy gazdag és fényes, ékszereivel teleaggatott meseváros.

Egyszer télen is meg akartam járni a sétányt. Térdig süppedtem a hóba, s rájöttem, ide csak léccel érdemes nekivágni. A Trabant átvergődött a Klinger tó fölötti jeges kanyarokon, s az utolsók egyikén kiugrottam, megtoltam a kocsit, barátom a kormánnyal manőverezett, s a már mozgó autóba visszaugorva betáncoltunk Hegyrónára. Tombolt a hóvihar! Mivel a kézifék rossz volt, hegynek lefelé, orral beálltunk a hóval borított partoldalba. Ennél jobban, biztosabban semmi sem tarthatta volna a kocsit – vesződtünk is vele este vagy fél órát, mire kiástuk. Jeges havat vágott szemünkbe a viharos szél. A bundás-csuklyából csak az arcunk és szemünk látszott ki. Lapátot ragadtunk, s kemény, másfél órai munkával tudtunk egy keskeny gyalogösvényt vágni, – a szilárd talaj felett úgy 60-70 centiméterre – de fél méter mélyre kellett ásni, hogy a tömörebb alsó réteg megbírjon bennünket a hátán. Másfél óra telt el, míg a tomboló hóviharban tizenöt-húsz métert megtettünk a házig, s Vali Nénit kiástuk, kiszabadítottuk a kényszerű fogságból. Zoknit szárogattunk a kályha mellett, s forró teát kortyoltunk régimódi porcelán csészékből.

Vali Néni, közel negyven évet élt Sopronban! Szép főbérleti lakása volt, a bombázások retteneteit is átélte, s itt érte a felszabadulás, 1945-ben. A Dékáni Hivatalban dolgozott, önzetlen segítségére számíthattak azok a főiskolások akik kérték, vagy elpanaszolták neki a gyakran adódó nehézségeiket. Példás hivatalnok volt, nyolcvankétévesen is gyönyörűen, kézírással írta a leveleit, s a haját simán hátrafésülve, a tarkón kicsi, tekert kontyban viselte. Egyszerű és jó ember volt. Azt hiszem sokan szerették, nyaranta többen látogatták Sopronból. A testvérei, rokonai hívták haza, s a selmecbányai születésű Vali Néni, mint magyar állampolgár, soproni nyugdíjas élte élete alkonyát ott, ahol megszületett!

Este a Trabantba becsuszkáltunk a jó, öreg Grand Hotelba. Sűrű, méltóságosan nagy pelyhek estek a sötét égből, fehérbe öltöztetve a házakat, a tornyokat, az embereket, kocsikat, ablakok peremét. A szél elaludt, a fák ágait mázsás hóteher húzta, s olyan, de olyan mesésen gyönyörű volt minden, simogató, ujjongó, örömmel lepte meg a gyermekké váló képzeletet. Vakító éjszakai fehérség kandikált be a szálloda ablakán, a koszos, galériás, hatalmas ablakú, megkopott étteremben vodkát kortyoltunk tonikkal, s éjfélig beszélgettünk emlékeket idézve. Az idillt a részeg dohánygyári munkás sem tudta megzavarni, aki barátnője – rosszul vélt – féltéséből, kis híján képenvágott egy sörösüveggel. Később – miután az asztalra borulva részeg horkolással elaludt – a lány átült hozzánk, s elnézésünket kérte. Tisztán, választékosan beszélt magyarul, palócos-tótos „á" felhangos beütéssel. Meghítuk egy italra, dícsérte a cigarettánkat, s mesélt az életéről, a fiújáról, aki álmában horkantott néha egyet, a szomszédunkban.

Kora reggel kikocsiztunk Hegyrónára. A tejesüveg jegeset csókolt a szánkra, egyhuzamra ittuk ki, a selmeci bolt előtt állva, s megettünk egy-egy tábla Figaro csokoládét. A Kálvária dombja alatt felcsatoltuk a léceket, s oldalazva felfelé kapaszkodtunk a keresztek

irányába, ahol festett pléhkrisztus őrizte a nagy fehér nyugalmat. Néha megálltunk pihenni! Egyik pár perces pihenő alatt a domb tetején feltűnt egy gyerekember, gyerekléccel a bakancsán, s mögötte egy férfi, valószínű, az apja. Hátukon régimódi hátizsák. Nekilódultak a lejtőnek, s szédületes sebességgel elrohantak mellettünk. Csodálkozva figyeltük a kisfiú technikás, gyakorlott, szinte profi mozgását. Irigykedve néztünk utánuk. Mennyivel könnyebb nekik a siklás gyakorlása. A domb aljából visszaintettek, s eltüntek a kanyarban. Két pillanatnyi látomás volt az egész. Mi indultunk tovább a csúcs felé, hogy bebarangoljuk a szakadék feletti komor erdőket. Nemsokára sűrű köd borult a tájra, s én, aki korábban kedvemet vesztettem s visszafordultam, hiába pásztáztam aggódva a szakadék felső peremét a távcsővel, barátomat szem elől tévesztettem, maradt a kényszerű várakozás!

Délután újból szárítkozás Vali Néninél, lobogó hasábfák fényénél bóbiskoltunk, estebédre szalonnás rántotta és meghitt beszélgetés, amikor beszámoltunk a régi ismerősökről. Selmecbányán a főtéri söröző késő estén is zsúfoltan tele. Átizzadt tenyerünket hűsítjük a hideg söröskorsókon, s álmosan szemléljük a kocsma zajos forgalmát.

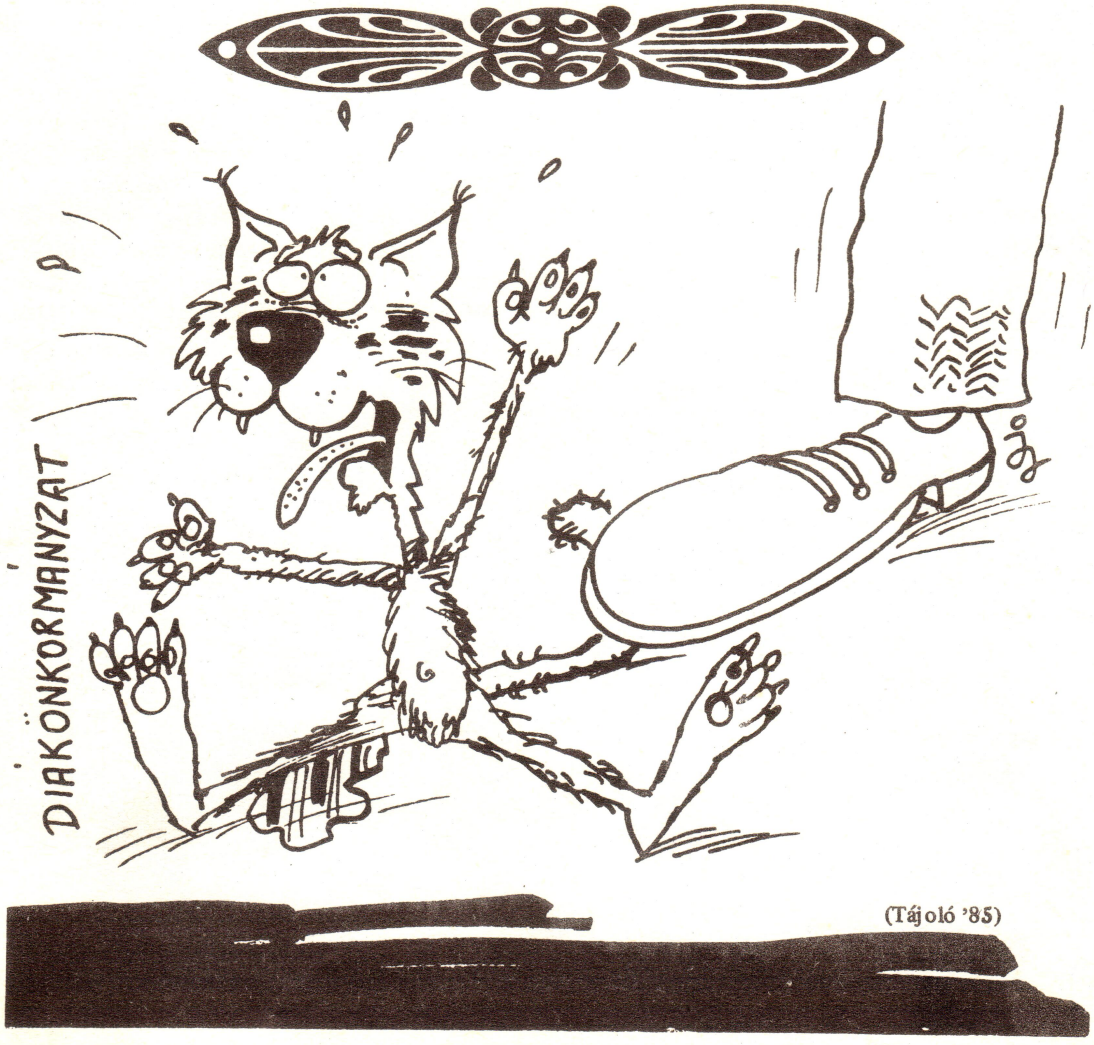
Hazafelé indultunkban, a Steingrúbén át próbáltuk elhagyni Selmecbányát. De többszöri próbálkozás után sem jutottunk fel a vihnyei hegy tetején völgynek forduló országútra, mert annyira jeges volt, hiába minden próbálkozásunk. Végül más irányban kellett elhagynunk Selmecbányát, Ziar felé, le a Garam völgyébe, ahol egy meredély tetejéről, megállíthatatlan szánkóként csúszott le a Trabant. A domb aljában összetorlódott, felfelé vergődni próbáló kocsikat kézzel lökdösték az út két oldalára az autósok, s mi a megnyílt résen át száguldva, a lapály fékezte csak a kényszerű szánkó-kalandot.

1980-ban jártam arra utoljára. A Bacsófalvi tó partján béreltünk kellemes, tiszta faházat. Ujra bejártam mindent. Elvittem Szépszeműt a Hegybányai tavakhoz, a Klinger tóhoz, minden olyan kedves helyre, ami nekem már egyszer örömöt szerzett. Kézenfogva fedeztük fel újra és újra Selmecbánya ódon utcáit, öreg sörözőit.

Horna-Rovenbe is felszaladtunk. Ekkor rögződött bennem az utolsó kép Vali Néniről. Kezében virággal, imbolygó járással ment szülei sírjához a temető felé, aminek azóta Ő is lakója lett.

Őrzik törékeny alakját az emlékeim, a Vele töltött idő, amit naggyá emelt az élmény. A kicsiny sírkertben nem nehéz megtalálni a sírt, ahol nyugszik Kriszta Valéria. Aki nyomát keresné, vigyen magával pár szál virágot, s tegye a fejfa tövébe. Régmúlt idők, nagy történések tanújának adózik!

-vége-



(Tájoló '85)